

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:		in upravnistvu prejemam:	
celo leto naprej	K 24—	celo leto naprej	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četrt leta	6—	četrt leta	5-50
na mesec	2—	na mesec	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Kmalova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izkušnja vseh dan sveder izvencelne modrosti in pravice.

Inserti veljajo: petstopenjska petit vrsta za enkrat po 16 vin, za dvakrat po 14 vin, za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserti t. d., to je administrativne stvari.

Poslanostna številka velja 10 vinarjev.

Na planena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne opla.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 33.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto skupaj naprej	K 25—	celo leto naprej	K 30—
pol leta	13—	pol leta	13—
četrt leta	6-50	četrt leta	6-50
na mesec	2-30	na mesec	2-30

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znak.

Upravnistvo (spodaj, dverice levo), Kmalova ulica št. 5, telefon št. 34.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vjudno vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponove, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:

Vse leto K 24— | Četrt leta K 6—
Pol leta 12— | En mesec 2—

V upravnistvu prejemam na mesec K 1-90.

Spošiljanjem po pošti v Avstriji velja:

Vse leto K 25— | Četrt leta K 6-50
Pol leta 13— | En mesec 2-30

Za Nemčijo vse leto 30 K. Za Ameriko in druge dežele vse leto 35 K.

Naročba se lahko z vsakim dnevom, a hratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnine brez ozira vsakemu, kdor je ne vplačil o pravem času.

Upravnistvo „Slovenskega Naroda“

Prestolni govor in ekspozé.

Dunaj, 29. aprila.

Vtisk današnjega prestolnega govora, s katerim je prestolonaslednik v imenu cesarjevem odgovoril na pozdrave delegacij, odgovarja popolnoma ambijentu, ki obdaja letošnje delegacijsko zasedanje ter se da označiti z eno samo besedo: razočaranje. Grof Berchtold je sestavil letos še siromašnejši koncept kakor prejšnja leta in prestolni govor ne vsebuje niti ene pomembnejše besede, ako morda izvzamemo izjavo, da je napetost v internacionalnem položaju zopet bistveno popustila. Ta trditvev je tudi le relativno resnična, neposredne opasnosti, znane nam iz časa balkanske krize so se sicer umaknile v ozadje, toda kritični evropski problemi niso izginili.

V budgetni komisiji nemškega državnega zbora so razni govorniki označevali sedanjo mednarodno situacijo kot tišino pred viharjem . . .

Nemški krogi so nezadovoljni, da prestolni govor ne poudarja jakosti in trdnosti trozveze tako, kakor je bilo to sicer v navadi in kakor bi bilo po opatijski entrevju in po pariški svečanosti triplecentne posebno pričakovati. Le dvojne zadeve omenja prestolni govor posebno izrazito: albansko vprašanje in bosanske železnice. To mora naravnost osupniti. Prisrčne, optimistične besede posvečene albanskemu knezu in njegovi misli pomenjajo velikanski angažma in vprašati se je treba ali niso morda preuranjene, neprevide.

Grof Berchtold ve tako dobro kakor celi ostali svet, da se o Albaniji še ni izgovorila zadnja beseda in da je bodočnost te nove države še silno temna. Zakaj veže potem celo monarhijo na najslabesnji način z usodo princa Wieda? Ali se še ni dovolj opekeli, ali je pozabil kako ogromno škodo na svojem prestižu je utrpela Avstrija vsled svojega angažma za revizijo bukareškega mira. S posebnim poudarkom naglašajo prestolni govor strateško in gospodarsko važnost bosanskih železnic — ne baš spretna taktika v očigled dejstvu, da je bilo to vprašanje rešeno z absolutističnimi sredstvi in na način, ki je v direktnem nasprotju z ogromnimi gospodarskimi interesi avstrijske polovice monarhije.

Prestolni govor naznanja v uprav vojaških besedah nove zahteve mornarice, ne da bi skušal ta svoj apel ublažiti z eno mehkejšo besedo, kakor se je to že lani zgodilo.

O odnosu monarhije napram ostalim državam so slišali delegati le običajno floskulo o delovanju za čim zaupljivejši stiki z vsemi kabineti v svrhu vzdržanja in utrditve evropskega mira. Delegati so stali, ko so zaslišali te besede pod silnejšim dojemom pozdravnega govora delegacijskega predsednika grofa Sylva-Tarouca, ki je očividno anticipiral to, kar grof Berchtold ni mogel vstavi niti v prestolni govor, niti v svoj ekspozé: naravnost agresiven apel na Rusijo, precej neprikrita grožnja, da naj nas pusti s svojimi sovražnostmi pri miru. Da bi se ne moglo dvomiti komu veljajo od Nemcev demonstrativno odobravane besede je grof Sylva-Tarouca govoril izrecno o avstrijskih mejah, katere vznemirja

zlobni sosed, ne pa o avstroogrskih mejah. Mesto avstrijska meja se da postaviti v kontekst tudi gališka meja in nihče ne more dvomiti, da je zlobni sosed edino le Rusija. Med slovanskimi delegati se je sicer pojavil dovtip, da so besede deleg. predsednika ravno tako lahko naperjene proti jugu kakor proti severu, ker je splošno znano, da smo na italijanskih mejah primorani vzdrževati skoraj iste množine vojaštva kakor na ruski, toda to je pač le morda časa primeren dovtip, ki ne ublaži resnosti izpada, izgovorjene pred samim prestolom.

In tako začena letošnje delegacijsko zasedanje z dvema značilnima in neprijetnima incidentoma. Včeraj predlog, da obustavi delegacija svoje zasedanje, dokler se ne urede parlamentarne razmere, danes agresiven napad na veliko sosedno državo kot nekaj oficijalen uvod v debato o zunanji politiki.

Temelj tej debati bo tvoril ekspozé, ki ga je razvil grof Berchtold danes popoldne v delegacijskem odseku za zunanje zadeve. Nismo še poudčeni, kakšen vtisk da je napravilo Berchtoldovo politično poročilo, presenetilo pa gotovo ni nikogar, in razočaralo je vse one, ki so pričakovali, da bo grof Berchtold v svojem ekspozéju navedel eno ali drugo konkretno stvar, pokazal eno ali drugo aktualno zadevo, odkril morda celo one nove smeri v katerih se hoče, kakor so nam razni „poudčeni“ zagotavljali, v bodoče gibati delovanje naše diplomacije.

V ekspozéju se nahaja pasus, ki je v precejšnjem protislovju s prestolnim govorom samim. Prestolni govor izjavlja, da je internacionalna napetost bistveno popustila, grof Berchtold je v svojem poročilu previdejši, kakor v govoru, ki ga je postavil za vladarjevega namestnika. Pri njem je to bistveno popuščanje napetosti le še neko gotovo popuščanje (eine gewisse Entspannung) in kar označuje prestolni govor kot dejstvo, to smatra grof Berchtold le za občutek (ist fühlbar geworden). Ekspozé je v dvojnem oziru posebno zanimiv: predvsem molči o konkretnih rezultatih opatijskega sestanka poudarjajoč le, da ste se Italija in Avstrija našli v skupnem delu za

skupne interese v bližnjem orijentu in za vzdržanje »slobode« (?) in ravnotežja v Jadranskem morju. Drugič pa je iz ekspozéja izginil pasus o potrebi notranje konsolidacije — očividno radi tega ker je ta konsolidacija že izvršena ali pa radi tega ker v njeno možnost grof Berchtold nič več ne veruje. Več kakor polovica ekspozéja je posvečena balkanskim zadevam, predvsem Albaniji, katere razvoj v smislu avstrijsko-italijanskih interesov se zdi ministru zagotovljen. Napram ostalim balkanskim državam rabi grof Berchtold svoje stare fraze, glede katerih se je le čuditi, da mu samemu ne presedajo. Naklonjenost, blagovoljnost, prijateljstvo — napram vsem. Specijalno napram Srbiji, katere da se je tekom balkanske krize lahko prepričala, da ji hoče naša diplomacija le dobro. Grof Berchtold toži, da Srbija te naše prijateljske politike še vedno noče popolnoma razumeti — kakor da bi ne bil v skoraj isti sapi, par vrstic poprej s prozorno tendenco tožil o slabi razdelitvi Balkana, ki da ne odgovarja dejanskim etničnim razmeram. Za naše odnose s Srbijo je sicer značilno, da navaja ekspozé kot edino konkretno zadevo vprašanje orijentalskih železnic (ne da bi tokrat zavzel kako odločno stališče), ne dotakne pa se vprašanja revizije trgovske pogodbe, ki je za avstrijske interese najvažnejše niti z eno besedico. Zato pa razlaga grof Berchtold na dolgo in široko, da bo treba preurediti naše trgovske odnose z Bolgarijo, ki nam niti sosedni in s katero niti ni prišlo do kakih tozadevnih konkretnih pogajanj.

Trgovinska pogajanja z Grško označuje minister kot trudapolna — verjetno, saj gre naši diplomaciji morda pred vsem le za to, da si izvojuje v Solunu iste privilegije kakor Srbija, menda v prosep naših domačih pristanišč. Na romunsko adreso je naslovljeno tokrat resnejše svarilo, ki nam jasno dokazuje, kako daleč narazen ste že nekdanji intimni zaveznici.

Po besedah grofa Sylva-Tarouca je morala delegacija naravnost osupniti, ko je slišala govoriti zunanjega ministra o naših odnosu napram Rusiji. Ne le korektni, temveč

naravnost »trajno prijateljski« so naši stiki z veliko slovansko državo, katere politika je po zadržu grofa Berchtolda miroljubna in zaupanja vredna. Grof Berchtold je vedel in odobrjal, kar je govoril delegacijski predsednik — kdo izmed obeh torej je pačil resnico?

O tem in o mnogih drugih vprašanjih, ki jih ekspozé ne omenja bodo delegati gotovo še prav obširno govorili. Eno smemo smatrati za gotovo: Berchtoldov ekspozé tvori za delegacijsko debato slabo podlago.

Bolezen našega cesarja.

Včeraj zvečer je bil izdan sledeči oficijozni bulletin:

Znaki katarja so od včeraj na danes nekoliko popustili. Sicer je cesarjevo stanje enako kakor prej in precej zadovoljivo. Cesar se je mudil pet četr ure v mali galeriji.

Iz cesarjeve okolice pristavljajo temu oficijoznemu bulletinu še sledeče: Katar v desnem vrhu pljuč je zmeren. Kašel je lažji, izbljuvanje je zvezano z manj težkočami. Cesar se je sprehal del časa v mali galeriji, ki leži južno in kamor se sonce opoldne upira z vso močjo. Predno pride cesar, navadno med 12. in 1., v galerijo, odpro vsa vrata balkonov, da se galerija prežari in dobro pregreje. Posuto pot pod galerijo in v bližini cesarjevih sob škrope od časa do časa z avtomatičnimi brizgalnimi vozovi, da veter ne dvigne praha. Predno prične cesar svojo promenačo v galeriji, se prepriča telesni zdravnik dr. Kerzl, da je v galeriji vse v redu. Nato zapro, če ni popolnoma brezvetrovno, balkonska vrata. Cesar hodi po galeriji počasi gor in dol ter se včasih tudi vso. Navadno traja ta sprehod 40 minut do ene ure.

Vstaja v Ulstru.

Kakor smo že poročali, je prišlo v angleški poslanski zbornici do ostrega reontra med opozicijskim poslancem Chamberlainom in ministrom Churchillom. Chamberlain je namreč v imenu opozicije zahteval objektivno preiskavo v vladnih krogih zaradi Ulstra. Minister

LISTEK.

Kristalni zamašek.

Roman.

Francoski spisal M. Leblanc.

(Konec.)

Prasville je umel: Lupin je bil previden in je vzel seboj na pot enega svojih tovarišev, ki je odnesel korespondenco, predno se je vlak ustavil.

Partija je izgubljena, si je rekel Prasville, in izpolniti je treba pogoje zmagovalčeve.

Kadar udari prava ura, se zopet vidimo, je rekel Prasville. Na svidenje, Daubrecq! Slišal boš kmalu kaj o meni.

Prasville je vzel Vorengladea pod roko in gredeč z njim proti izhodu, je rekel:

Vorenglade, ti igraš nevarno igro.

Zakaj, je z ljubeznjivo porogljivostjo vprašal bivši poslanec.

Sla sta dalje, med tem ko je Daubrecq za njima zaostal: Nobene besede ni bil izustil več in stal je na svojem mestu, kakor da je okamenel.

Tedaj se mu je približal stari po-

kašljujoči gospod in mu zašepetal na uho.

— Čuješ, Daubrecq zbudi se . . . ali si še pod vplivom kloroforma?

Daubrecq je stisnil pesti in iz njegovih prs se je izvil hripav glas.

— Torej si me spoznal? je nadaljeval stari gospod . . . Potem se gotovo tudi spominjaš pogovora, ki sva ga imela pred nekaj meseci v tvoji hiši. Takrat sem te prosil, da reši Gilberta. Tisti dan sem ti rekel: »Orožje iz rok; reši Gilberta in jaz te pustim v miru, če ne, ti pa vzamem listo podkupljenih poslancev in te uničim.« Vidiš, danes si uničen, in vse le ker se nisi hotel sporazumeti s tem dobrim Lupinom. Naj ti bo to v poduk za prihodnost. Da, še nekaj. Vrniti ti moram listino, ki sem ti je bil vzel v Nici iz žepa. Oprost, da sem jo nekoliko olajšal. Poleg lepega števila bankovcev, sem našel v listnici tudi potrdilo spediterja, pri katerem si spravil tiste lepe in dragocene meuble, ki smo jih jaz in moji tovariši s tako težavo spravili iz tvoje vile v Enghien. Stel sem si v dolžnost, da te rešim vseh nadaljnjih skrbi za te meuble. Mislim, da so ob tui že prepeljani v boljše skladišče. Nič se mi ne zahvaljuj. In zdaj Daubrecq, zdravstvuj. In če boš kdaj potreboval dvalet frankov za kak nov kristalni zamašek, pa se oglasi pri meni. Zdravstvuj, Daubrecq!

Lupin je odšel. Ni pa še napravil petdeset korakov, ko je zaslišal za seboj strel.

Obrnil se je in videl, da je Daubrecq omahnil in se zgrudil na tla. Ustrelil se je v glavo.

De profundis, je z drhtečimi ustnicami dihnul. Lupin se je odkril.

Mesec dni pozneje je na domsmrtno deportacijo pomiloščeni Gilbert pobegnil z otoka R6, od koder naj bi se bil odpeljal v Guyano. Ta nenavadni ubeg, čigar detajli so ostali nedognani in nepojasneni, kakor strelji iz hiše na bulvardu Arago, je napravil velikansko senzacijo.

Izkratka, je rekel Lupin, ko mi je bil vse te dogodke povedal in razložil. Vam priznam, da me nobena moja akcija ni stala toliko truda, toliko napora, kakor ta, ki bi se lahko imenovala: »Kristalni zamašek ali človek ne sme nikdar poguma izgubiti.« V dvanajstih urah, od šestih zjutraj do šestih zvečer, sem popravil vse nesreče in napade šestih mesecev. Teh dvanajst ur štejem med najlepše svojega življenja.

Kaj je z Gilbertom?

Doli na dnu Algerije ima posestvo. Tam živi pod svojim pravim imenom: Anton Mergy. Poročen je z neko Angležkinjo in ima sinka, ki ga je hotel krstiti na ime Arsen. Piše mi pogostoma, pisma polna hvaležnosti.

in vdanosti. Glejte, prav danes mi je pisal. Poslušajte: »Patron, ko bi vi vedeli, kakša sreča je, če je človek pošten, če zjutraj ob šestih vstane in ima pred seboj dolg dan dela in končno bolj vesel kakor utrujen leže v posteljo! Pa saj vi to veste, kaj ne, patron! Arsen Lupin je na svoj način pošten človek, nekoliko specijalen je ta način in ne prav katoliški. A kaj je na tem? Na sodni dan bo knjiga Lupinova dobrih del tako polna, da bo do vse druge izbrislal. Jaz vas ljubim, patron.« Kaj, ali mi to vrl dečko, je zamišljeno menil Arsen.

— In gospa Mergy?

— Ta in mali Jacques sta pri Gilbertu.

— Ali ste jo že kaj videli, odkar je šla doli?

— Ne!

Na Lupinov obraz je legel rahel usmev, mehak in prikupen.

Ljubi prijatelj, je rekel, jaz vam bom zdaj nekaj povedal, kar me bo v vaših očeh gotovo osmešilo. Pa nič za to. Bil sem vedno sentimental kakor kak dijak in naiven, kakor mlada gos. Vidite: Ko sem tisti dan, ko je bil Gilbert rešen, prišel do gospe Klarise Mergy, sem spoznal dve stvari: da je moje srce zanjo še dosti bolj vneto, kakor sem kdaj mislil, in da tudi nje ne navdaja do mene sama hvaležnost . . .

— No, torej . . . Zakaj pa ne?

— Zakaj ne? Ker je gospa Mergy

največjega spoštovanja vredna, poštena dama, jaz pa sem samo . . . Arsen Lupin.

— No, all, vendar . . .

— Do da, simpatičen bandit, romantičen in kavalirski vlomilec, tudi dobra duša . . . Vse, kar hočete . . . samo v očeh tako poštene, tako značajne, tako požrtvovalne dame, kakor je gospa Klarisa Mergy . . .

Razumel sem, kakor hudo je Lupinu pri srcu; huje kakor je sam priznaval.

— Vi ste jo torej ljubili?

— Mislim celo, je rekel s prisiljenim usmevom, da sem jo celo zasnubil. No, da, rešil sem njenega sina . . . Torej sem mislil . . . A, kak mraz je tedaj nastal . . . Od tedaj . . .

— Ali ste jo mogli pozabiti?

— No, da, a težko. Da bi bila kar najbolj ločena, sem se celo oženil.

— Vi ste oženjeni, vi, Lupin?

— Kar le more človek pošteno pravilno oženjen biti. Moja žena nosi odlično ime . . . je iz znamenite rodbine . . . ima velikansko premoženje . . . Vam to ni znano?

Lupin je bil ta dan zgovoren in mi je takoj povedal, kako se je zasnubil in poročil z Angelo de Sarcau - Vendôme pričežinjo Bourbon - Coudé, ki je sedaj z imenom sestra Marija, Avgusta pomožna redovnica v dominikanskem samostanu . . .

Churchill je nato izjavil, da je to najdrzejša graja in najnesramnejša zahteva, ki jo sploh pozna. Carson in Craig sta se ravnokar vrnila s svojega vojnega junaštva ter zahtevala sedaj preiskavo proti ljudem, ki so odgovorni za vzdržanje mirnih in rednih razmer. To je prav podobno graji zločincev napram policiji. Morariški minister Churchill je nadalje tudi izjavil, da ne bo niti vstaje, niti revolucije, če tega ne bo povzročila pokrajina Ulster sama. Treba je, da pri tem sodeluje tudi parlament. V vsaki prijateljski državi vlada skrb pri misli, da se morejo goditi nerednosti v državi, ki je eden glavnih faktorjev evropskega ravnotežja. Kljub vsemu pa časten mir še vendar ni izključen.

Kakor poročajo iz Londona, je dobil neki pehotni oddelek z dvema strojnima puškama povelja, da odkoraka iz Omagha v Londonderry. Po Londonu kroži vest, da so izjavili irski častniki, da so pripravljeni korakati proti Ulstru, da pa bodo šele pozneje označili svoje stališče napram poveljem, ki jih bodo dobili v Ulstru. Govori se tudi, da so častniki pripravljeni izvršiti vsa povelja, samo streljati ne bodo pustili, če ne bodo prvi napadeni. V Ulstru še vedno razdeljujejo orožje.

Vojna med Zedinjenimi državami in Mehiko.

Posebni poročevalec milanskega »Corriere della sera« poroča iz Mehike: Potrjuje se, da se pogaja več vstajskih voditeljev z mehiškano vlado in da so nekatera pogajanja že prišla do zaključka. Pri tem pa gre samo za vodje gverilskih čet v bližini glavnega mesta. Glede namenov vstajev na severu vlada globoka tajnost, pričakovati pa je vsega drugega, kakor mirne rešitve. Treba je tudi naglašati, da med vstajši ne vlada sloga in da gre prav za prav za več separatnih vstajskih gibanj. Situacijo obvladajo vstajši na severu, ki so zelo številni in ki jih Amerikalci prav dobro preskrbujejo z orožjem in municijo. Z ozirom na dejstvo, da Amerikalci sedaj ne prodirajo naprej, obrača mehiška vlada sedaj svojo pozornost zopet na notranje boje. Huerta ima za sebe vojaški element in vojska brani sama sebe s tem, da brani Huerto. V slučaju, da bi bile vladne čete premagane, kar nikakor ni izključeno, bi se vršili boji v glavnem mestu. Obrambo glavnega mesta bi morale prevzeti indijanske čete, ki so še pred par dnevi pustošile okolico. To je naravnost grozen izgled na bodočnost. Gospodarska neurejenost in blokada zadevata pred vsem tujce, ki imajo večidel v rokah trgovino, industrijo in banke. Polom sledi polomu. V mestu Mehiki je sicer sedaj vse zopet mirno in vendar nima mesto navadnega lica. Neštete mehiške zastave je videti po cestah, gledališča in kinematografi so prenapolnjeni. Ob železnici iz Veracruz je prirejalo ljudstvo entuziasmične ovacije elevom mornariških šol v Veracruz, ki so junaško branili svojo šolo v pristanišču. V tem boju je bil eden izmed elevov zadet v čelo ter je bil na mestu mrtve. Elevi tudi pripovedujejo, da sta padli med obstreljevanjem Veracruz dveh granat tudi na francoski konzulat. Fran-

Sredi tega pripovedovanja pa je Lupin naenkrat utihnil.
— Kaj vam je?
— Meni? Nič!
— Nekaj vam je ... In zdaj se smehljate ... Ali ste se mar spomnili Daubrecqvega steklenega očesa?

— Ne!
— Torej!
— O nič ... spomnil sem se ...
— Nekaj prijetnega?
— Da ... da ... nekaj prijetnega. Zgodilo se je ponoči ... blizu otoka Ré ... v čolnu, s katerim sva Klarisa in jaz odpeljala iz ječe ubeglega Gilberta ... Sama sva sedela zadaj na čolnu ... Takrat sem izpregovoril ... besede iz srca ... potem je nastala tišina ...
— In?
— Prisegam vam, to ni bila samo hvaležna mati, ki sem jo stisnil na svoje srce ... o, samo za trenotek ... to ni bila le ginjena, vdana prijateljica ... to je bila ljubeča žena ...

Čez obraz mu je šinila senca in z grenkim smehom je vzkliknil:
— Ljubeča žena, ki je drugi dan odšla, da bi me več ne videla.
Nastal je dolg molk. Potem je dejal Lupin:
— Klarisa ... Klarisa ... kadar bom truden in izrabljen ... pa te pridem iskat tja na arabsko planjavo ... v tisto malo belo hišo ... kjer boš name počakala ... vem, Klarisa, da boš name počakala ...

coski konzul je poročal o tem dogodku ameriškemu poslanstvu ter protestiral proti temu, da se admiral Fletcher ne drži strogo mednarodnih določb. Tudi se tuja konzulstva ni prej sporočila, da bodo začele ameriške ladje streljati, vendar niso mogli ničesar storiti v varstvo tujih državljanov. Sploh pa je bilo ameriško vojno brodovje gost v pristanišču v Veracruz ter bi bilo samo ob sebi umevno, da bi bilo najprej odplulo in se nato vrnilo kot sovražnik Amerikanci pa so zlorabili gostoljubnost ter so se izkrcali, dočim so imeli puške skrite v čolnih. V Mehiki upajo še vedno, da bo posredovanje južnoameriških držav uspešno.

Iz Veracruz poročajo, da je dospela tja transportna ladja z ameriškimi vojniki pod poveljstvom generala Fonstona. Če bi Mehikanci napadli Veracruz, bodo vojniki prevzeli obrambo, dočim se bodo morarji zopet vkrcali na ladje. V Veracruzu je opažati zelo živahno gibanje. Neprestano prihajajo parniki, ki odvažajo inozemce. Tudi na zahodni mehiški obali je opažati živahno izseljevanje. Angleški parnik »Cyprian« je dobil povelje, da naj odpelje inozemce, ki čakajo v mehiških pristaniščih Mauzanillo, Sao Blas, Topic, Colima in Guatallajara, v San Francisco.

V mestu Mehiki se boje, da bodo vstajši zasedli še in v kratkem mesto. General Villa že sedaj razglašja, da bo postal prav milo, če bo zavzel mesto. Na severu so predstave vstajških čet zasedle mesto Piedras Negras. Splošno se govori, da sta se generala Villa in Carranza domenila, da bodo ostali vstajši le bolj gledalci pri mehiškano-ameriškem sporu, da pa se bodo branili samo tedaj, če bi Amerikanci napadli od njih zasedene pokrajine. Vest, da je mehiška vlada v principu sprejela posredovanje južnoameriških držav, je v glavnem mestu vplivala zelo blagodejno. Prebivalstvo upa, da bo imelo to posredovanje ugoden vpliv tudi na notranji položaj.

Kakor poročajo iz berlinskih diplomatskih krogov, so se obrnile južnoameriške države do evropskih vlesil s prošnjo, da naj vplivajo na predsednika Zedinjenih držav tako, da bo stavil take pogoje, ki bodo obljubljali intervenciji uspeh. V glavnem naj bi Zedinjene države ne vstrajale na svojem stališču, da je Huerta uzurpator in da mora pred vsem njegovo predsedstvo prenehati. Druge vesti zopet razglašajo, da pripravljajo južnoameriške republike odpoved Huerti in da Huerti sedaj svetuje tudi mehiška poslanska zbornica, da se naj odpove predsedništvu. V mestu Mehiki pričakujejo novih nemirov. Tujcev Mehikanci sedaj ne nadlegujejo več, ker nosijo vidne znake svoje pripadnosti k tujim državam.

Štajersko.

Shod narodne stranke v Mariboru je šel klerikalnim koritarjem okoli »Slov. Gospodarja« zelo na živce. Doslej se je namreč za politično prebujanje ljudstva okoli Maribora in v Slovenskih goricah storilo mnogo manj kot je bilo potrebno. Klerikalci so uživali tod rajski mir, saj nemški koritarji niso bogve kako nadlegovali. Povspeli so se celo tako daleč, da so vsi mariborski duhovniki l. 1911. uzmovili Wastianu na ljubo izostali od volitve, v Ptuj pa so voliti protestanta Rauterja. Dosegli so s tem štajercijanske glasove za Brenčiča, če je še »Südmärka« špendirala kaj za žepne gotovih klerikalnih koritarjev, ne ve seveda nikdo. Teh-le kšeftov in idiličnih časov bo sedaj bržkone konec. Narodna opozicija se je začela prebujati v Podravju in Slovenskih goricah. Ta bo zahtevala od klerikalcev bolj radikalno narodno politiko, silila jih bo pa tudi k intenzivnejšemu notranjemu političnemu delu. Mariborski shod ni bil začetek tega opozicijskega gibanja, pač pa prav razveseljiv dokaz istega. Klerikalno grdenje in denunciranje ne bo de tega gibanja zatrla. Videli smo na shodu klerikalnega žurnalista Žebota in lahko bi ga bili po slavnih klerikalnih vzgledih mirno posadili pred vrata. Ampak Žebot je v svoji nedolžnosti in s pomočjo svojih predstavljenih preskrbel za »Stražo« in »Slovenca« tako poročili o shodu, da vam potrebe po reformi naše narodne politike ni treba še znova utemeljevati. Poročili kažeta vsi klerikalno politično modrost: grdi, ovajaj, izrabljaj malenkosti, da se ti ni treba baviti s stvarjo samo. Vemo, da je Žebot političen analfabet in da torej od njega kake stvarne kritike Ravniharjeva in Kukovčevega govora ni pričakovati. Toda tisti, ki je njegove podatke o shodu uporabljal za »Stražo« in »Slovenca«, ve menda več ko »Evilliti in paziti, kodaž se

šta gibanje spabi na gullaž; tisti je pokazal, kako dela dr. Korosec politiko na Spodnjem Štajerskem. Če začnemo pa s severnim Slovenskim Štajersko res enkrat s živahno in vstrajno političnim delom, če gremo med ljudstvo in mu pokažemo klerikalne politične sleparje v pravi luči, pa tudi taka »krščanska« politika ne bo več v naši deželi merodajna.

Večje v posebnosti zavod. Razposlali smo pozive vsem slovenskim delodajalcem ki so vpisani kot volilni upravičenci skupine D (svobodni poklici) za volitve delegatov v občnem pokojniškem zavodu. Ti pozivi veljajo enakomerno tudi za vse volilno opravilne nameščence. Doslej se jih je le še malo stavilo odzvalo. Opozorjamo ponovno na svojo dotično okrožnico in na nujnost in važnost zadeve. Mi smo si z volilnimi pripravami naložili mnogo dela in izdatkov in smemo vendar saj toliko zahtevati, da se gospoda našim dopisom odzove, posebno ker ne gre za osebne koristi, ampak za splošno narodno stvar. Prosimo tem potom še enkrat vse volilne upravičence iz skupine D (šeše in nameščence), naj nam takoj vpošljejo glasovnice in izrecno svarimo pred separatističnim postopanjem. Le če stojimo zelo složno in zberemo vse slovenske glasove, dosežemo uspeh, ki ga pri teh volitvah želimo doseči.

Dr. Josip Mandič v Celju. V nedeljo 3. maja ob 3. uri popoldne govori znani vodja slovenskega narodnega delavstva v Trstu gosp. dr. Josip Mandič na povabilo slovenskega delavskega podpornega društva pri Konfidentiju na Zavodni pri Celju. Želeti je mnogoštevilne udeležbe iz vseh narodnih krogov.

Iz Celja. V nedeljo, 3. maja ob 8. uri dopoldne predava na celjski okoliški šoli učitelj Josip Žagar o moderni ornamentiki. Učiteljstvo in drugi gostje dobro došli!

Nemški odgovor. Na dr. Ravniharjeva izvajanja o narodnostnem sporazumu med Nemci in Slovenci je odgovorila »Marburger Zeitung«, da se Nemci zahvaljujejo za sporazum in da bi bil tak sporazum, pri katerem bi dobili Slovenci popolno enakopravnost v šolah in uradih, enak roparskemu napadu na Nemstvo. »Marburger Zeitung« sicer ni nikako merodajno glasilo štajerskih Nemcev — ti se je iz ozira na Wastiana zadnje čase ženirajo — ampak tudi v Gradcu ni mišljenje merodajnih krogov veliko drugačneje kot je ima »Marburger Zeitung«. Nemci nočejo o kakem sporazumu na Štajerskem ničesar slišati, vsaj voditelji ne. Izgovarjajo se z istimi duhovitimi argumenti kakor »Marburger Zeitung«, da naše ljudstvo ne stavi nobenih nacionalnih zahtev, da je Nemcem prijazno. Če bi bilo tako, zakaj pa potem nekak močno štajercijanstvo hira od leta do leta bolj? In kolikor bolj hira štajercijanstvo, toliko bolj se krepi slovenska narodna misel, toliko več je onih, ki zahtevajo pri sodnih uradih na Slovenskem kruha za svoje slovenske sinove in pa uradovanje v slovenskem jeziku. Tajiti narodno zavest našega ljudstva, je dandanes že smešno, četudi vsi vemo, da ne opravlja ono samo agitatoričnega narodnega dela, temveč inteligenta. Pa ali dela nemško-nacionalno politiko na Štajerskem srednještajerski priprosti kmet? Ali je tem Joknom kaj na tem, kako se na Spodnjem Štajerskem uraduje? Gotovo ne. Zato je za »Marburger Zeitung« bolj, če si budalosti, ki smo jih čitali v zadnjem njenem uvodniku pod naslovom: »Dr. Ravniharjev sporazum«, ohrani za se. Spomina vredno iz njega je, kakor smo že zgoraj poudarjali, le, da hočejo Nemci boj z nami do zadnjega izvojevati. To smo že sicer zdavnej vedeli, a naj nam služi v bodrilo, da branimo svojo kožo!

Učiteljsko društvo za politični okraj Ljutomer ima svoj redni občni zbor v četrtek, dne 7. maja ob pol 10. uri dopoldne v Radincih.

500letnica ustoličenja zadnjega koroškega vojvode na Gosposvetem polju po svobodnih slovenskih kmetih bodo slovenska narodna društva v Mariboru praznovala dne 10. majnika v drugi. Slavnost se bo pričela kot prvokrat, popoldne ob pol 4. uri in sicer v veliki dvorani Narodnega doma. Vspored slavnosti je tudi tokrat obsežen. Poleg »Volkuna« in »Tugomerja« bo slavnostni govor, petje, godba in živa slika. Z ozirom na veliki pomen te narodne slavnosti pričakujemo tudi tokrat obilnega obiska od blizu in daleč. Okoliška društva pa že danes prosimo, da v nedeljo dne 10. majnika ne prireajo veselice i. dr., marveč da prihitijo ta dan v Maribor.

Šmarški davčni urad je doposlal šolskim vodstvom tiskovine, nadomestujoče pobotnice, za skupno dviganje mesečnih plač učitelstva vsake šole. Ta uvedba je prilična. Prav pa ni, da so te tiskovine samo nem-

ške. Narodnozavedni šolski voditelji jih morajo vrniti, zahtevajo slovenskih. Kjer se pa še šopiri Schulleitung (šmarje, Sv. Stefan), naj se pa učitelstvo brani podpisati take tiskovine. Siliti ga v to nikdo ne more. Kakor je učitelstvo doslej pisalo slovenske pobotnice o svojih prejemkih, tako naj poslej podpisuje le slovenske plačilne izkaze, da se prepriča zopet nakana, iziniti slovenščino iz javnih uradov.

Drobne novice. Prestavljen je nadgeomter Emanuel Martiny iz Brežic v Gradec. — Zgoraj je v ponedeljek zvečer Markov mlin v Leitspergu pri Mariboru. Škode je okoli 35.000 kron. To je sedaj v par letih že drugi oženj v tem mlinu. — Umrl je v Mariboru čevljarški mojster Gašpar Jug, 49 let star.

Koroško.

Svojega mojstra je okradel 27. t. m. dimnikarski pomočnik Rudolf Mandič. Ukradel mu je 230 K ter pobegnil. Te dni so prišli v Celovcu v neki beznici Mandiča, ki pa od ukradenega denarja ni imel več pri sebi kakor 6 K 38 v. Mandič pravi, da je ostali denar zapravil na ta način, da se je večkrat peljal z izvoščkom ter da je v družbi drugih zapil denar. Mandiča so izročili sodišču.

Gozdni požar na Magdalenskem hribu pri Celovcu nastal je vsled tega, ker so se vneli odpadki in deli pravljenega lesa na posestvu Leopolda Zweiga. Ogenj se je z naglico razširil na ploskvo 10 johov. Najbrže je nastal ogenj vsled tega, ker so v bližini pasli pastirji živino ter si zanetili mal oženj. Domačini in požarna bramba iz St. Mihela so omejili in končno pogasili ogenj. S tem so zaobrili, da se ni razširil požar še po sosednjih gozdovih. Škoda je precejšnja. Vojaske pomožno moštvo 17. pešpolka ni vstopilo v akcijo in se je vrnilo ob 3. popoldne.

Sumljiv denar. V Anabihlu je zapravljal na nesmiseln način brezposeln dinar Marko Pinter. Po raznih gostilnah je plačeval z dvajsetkronskimi bankovci ter v eni celo vprašal, če bi ne mogla gostilničarka mu zmenjati stokronski bankovec. Radi tega so ga prijeli ter je Pinter od začetka trdil, da je dobil denar od svoje ljubice, pozneje pa je izjavil, da je pri nekem gnojnem kupu našel denarnico s štirimi bankovci po dvajset kron. Dva bankovca pa sta bila tako pokvarjena, da jih je z denarnico vred vrgel proč. Radi neverjetnosti njegove trditve in radi tega, ker je nekemu posestniku grozil, da ga umori, oddali so ga deželniemu sodišču v Celovcu.

Kdor drugim jamo koplje ... V Beljaku sta hotela napasti dva obrtnarja vajenca ob 8. zvečer svoje součence ter sta v to svrhu vzela s seboj močan kol. Ko sta svoje součence zagledala, spustila sta se proti njima, a neki kovaški pomočnik je enemu vzel kol ter ga pošteno naklestil, tako da je napadalec padel. Na tleh je dobil še več krepkih sunkov, nato so njegovi součenci odšli. Njegov tovariš pa je že preje pobegnul, ko je videl, da bi tudi njemu slaba predla. Ranjenca so prepeljali na policijsko stražnico, kjer je zdravnik konstatiral, da so poškodbe le lahke. Ranjenca so oddali v domačo oskrbo, o celi zadevi pa se je napravila ovadba.

Drobne novice. Nezgodna šentviška cestiv Celovcu. V ponedeljek ob 5. popoldne šel je učenec Hugon Urban po šentviški cesti, ko mu pridrvi nasproti avtomobil F 71. Dečko se ni mogel ob pravem času izogniti avtomobilu. Pri padcu k sreči ni dobil hujših poškodb, razen da si je na nekaterih krajih odrl kožo. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico, kjer so ga za silo obvezali, nakar je šel deček sam domov. Kakor se je dognalo, ne zadens šoferja avtomobila pri nezdgi nobena krivda. — Iz Zgornjega Dravograda poročajo, da je orožništvo aretiralo 17. t. m. nekega 24-letnega fanta radi vlačuganja. Fant ni imel pri sebi nobenega izkaza, govori štajersko narečje ter je imel na sebi artilerijske vojaške hlače in erarične čevlje. Fant pravi, da je rojen nekeje v Švici in tudi tlakaj pristojen. Domneva se, da je ušel pri kakem avstrijskem vojaškem oddelku. — Nagla smrt. V St. Vidu ob Glini je bil v službi nekega špediterja 40-letni hlapec Ivan Löcher. Te dni se je ta večkrat pritoževal, da mu je slabo in da ga boli glava. 25. t. m. prišel je popoldne domov ter rekel, da mu je zopet slabo in da najbrže zadnji dan dela. Nato je šel na stranišče, kjer so ga pozneje našli mrtvega. Löchner je bil notorični pijanec ter bo obdukcija pokazala, kaj je vzrok njegovi smrti.

Primorsko.

Novi gorški občinski svet. Gorški okrajno glavarstvo je dobilo od namestništva odlok, s katerim se zadnje občinske volitve potrjujejo. Kakor hitro se bo ta odlok dostavil občini, bo sklical župan občinske svetnike in se bo izvršila županska volitev.

Goriški Wieser in Slovenci. 26. t. m. peljal se je zloglasni Wieser z rodbino v Sempeter, da tam posesti svojega varovanca, čuvaja Rajšpa. Ko se je vrnil s poseta, šel je ob 6. zvečer k blagajni in zahteval štiri režijske karte in 2 celi. Službujoči uslužbenec je govoril slovenski, kar seveda Wieserju ni bilo všeč. Vprašal je uslužbenca če ne zna nemški in ko mu je ta odgovoril, da bolj slabo, zadržal se je Wieser nad njim: »Kako pa morete karte prodajati, če ne znate nemški?« Nato mu je odgovoril uslužbenec: »Toliko pa že znam, kolikor rabim pri blagajni.« Nato je zračunal Wieser, koliko stanejo karte ter zračunal 84 v. Uslužbenec je pa zračunal le 64 v. To pa zopet ni bilo prav Wieserju, prerel se je toliko časa z uslužbenecem, da mu je ta na podlagi tiskane tarife pokazal, da ima on prav, Wieser pa da se moti. Ne vemo sicer, ali je hotel Wieser tega uslužbenca pripraviti do tega, da bi mesto 64 v zračunal 84 v, sigurno pa je, da je Wieser samo hotel šikanirati uslužbenca najbrže pač ker je bil — Slovenec. Pa pogledajmo malo drugam. Torej Wieser se spodika ob Slovencem v Sempetru pri Gorici, ki zna tudi nemško, čeprav bolj slabo, a na ajdovskem kolodvoru ima moža, ik kljub temu, da je v čisto slovenskem kraju, ne zna niti besedice slovenski! Zakaj se ne hodi prepirat Wieser še tja? Ali se naj radi nemškega uradnika uče kmetje nemško?

Tatvina v goriški kapucinski cerkvi. Predvčerajšnjem so vdrl do sedaj še neznani tatovi v kapucinsko cerkev. Splezali so po železni mreži do odprtih okenj tamkaj se pa po vrvi spustili v cerkev. Izpraznili so tri nabiralnike nato pa po isti poti zbežali iz cerkve. Odnegli so precej denarja. Policija je odredila obširne poizvedbe, a do sedaj brezuspešno.

Podružnica Z. J. Z. Sv. Lucija. Tolmin ob Soči priredi dne 3. majnika t. l. ob 4. popoldne v prostorih »dež. poslanca Mikuža« v Sv. Luciji koncert z zelo zbranim sporedom. Pri koncertu nastopi pevski zbor Z. J. Z. iz Trsta z več moškimi zbori in vojaška godba iz Tolmina, ki bode svirala tudi pri plesu. Vse priprave kažejo izreden užitek, kar bode gotovo prizvalo obilno udeležbo.

Slovenski dramski ansambl iz Ljubljane zopet v Trstu. Ljubljanski dramski ansambl je absolviral ravnokar v Pazinu svoje 4dnevno gostovanje in se vrnil v Trst, kjer je s svojimi prvimi dvema predstavami pretekli teden izvanredno dobro vspel, in priredi tu ta teden z včerajšno predstavo v cellem šest predstav. Dne 27. t. m. se je vprizorila burka »Nevzdramljivi Izidor«, v sredo 29. t. m. pa duhovita in velezanimiva komedija ogrskega pisatelja Franc Molnarja »Vrag«, katere naslovno vlogo je igral vodja ansambla, režiser g. Milan S k r b i n š e k, ki je žel ravno s to vlogo v Ljubljani, kakor tudi povsod drugod velike uspehe. Sicer so zaposleni še gđc. A. Wintrova in M. Gjorgjevičeva ter ga. P. Juvanov in gg. Danilo, Drenovec, Grom, Peček in Šest. Petek, dne 1. maja se vprizori fina veseloigra »Nervozne ženske«, soboto priljubljena nad vse zabavna veseloigra »Sladkosti rudbinskega življenja«. V nedeljo sta dve predstavi: popoldne ob 4. se ponovi na občo zahtevo vojaška burka »Tretji eskadron«, kateri je tržaško občinstvo ob njeni premieri zbog nad vse dobre igre vseh sodelujočih burno ploskalo, zvečer pa je zadnja predstava in se vprizori najbolj burkasta burka te sezone: »Konec sveta«. Prepričani smo, da bo tržaško občinstvo pridno obiskovalo vse te predstave, saj je vse polno hvale o igri tega izbornega ansambla, ki je navdušil tržaške Slovence ob svojih prvih predstavah vedno tako, da ploskanja koncem predstave ni hotelo biti konca in se je občinstvo le nerado poslovilo od igralcev, ki so ga znali tako imenitno zabavati. Opozorjamo pa vse one, ki slučajno niso bili prisotni pri teh predstavah, da pojdejo te dni v slovensko gledališče, da se izkažejo hvaležne ljubljanskim igralcem za njih trud in izborno igro in se navzijejo enkrat po dolgem času dobre gledališke umetnosti.

Šola za ladijske strojnike. Ministrski predsednik grof Stürgkh in ministrstvo za javna dela sta obvelila poslanca Pitacca, da se je odločila vlada, da ustanovi na obrtni šoli v Trstu tudi oddelek za ladijske strojnike. Za sedaj se ta šola odpre

le provizorično. Otvorila se bo v šolskem letu 1914/15.

Stavka v tržički ladjedelnici. Včeraj jutraj pričelo se stavkati v ladjedelnici v Tržiču okrog 700 delavcev. Vzrok temu je ta, da je direktor odpuštil iz službe 30 delavcev, ki niso hoteli delati radi premajhne mezd pri izložitvi parnikov, ki vozijo premog. Včeraj so stavkujoči vprizorili po mestu demonstracijski obhod. Miru se pri tem ni kafil.

Divjaški napad na ulici. Po Boškutu se je vračal proti Sv. Ivanu pri Trstu te dni postaren mož — Slovenec. Nasproti mu pridejo trije mladi gospodje, od katerih sta dva imela mandoline, tretji pa ne. Ko so se ti trije in možiček srečali ob Dreherjevi pivovarni, ni dala kri miru laškemu pretepaču, ki ni imel mandoline, stopil je k starčku ter ga brez vsakega povoda udaril s pestjo po obrazu. Napadenec je imel občutek, kakor da bi mu kdo izruval vse zobe. Slovenski možiček je bil od vdarca tako omamljen, da se niti zmisli ni na povračilo. Ko so oni trije Lahji pokazali svojo kulturo, so prepevaje odšli dalje. Možiček, Slovenec, je stvar naznanil policiji. Pač tudi znak laške kulture.

Nenadna smrt na tržaškem magistratu. Predvčerajšnjem jutraj se je zgledil v nekem magistratnem uradu približno 70letni starček, ki je povprašal, kaj je z njegovo prošnjo. Ko ga je spraševal uradnik o raznih podatkih glede prošnje, padel je nesrečni starček naenkrat vznak in bil, kakor se je takoj konstatiralo po zdravniku rešilne postaje, takoj mrt. V pokojnikovih žepih so našli za 3 K drobiža, a nobenega dokumenta. Truplo niso mogli identificirati ter so ga prepeljali v mrtvašnico pri Sv. Justu.

Vlom na krovu S. M. S. »Panther«. Ladjar »Panther«, ki se nahaja sedaj v popravilu v Pulju, dobila je predvčerajšnjem zvečer neprijeten obisk. Zgodil se je vlom in sicer je tat odprl blagajno, v kateri je bilo v gotovini 35.000 K, a tat je bil skromen ter vzel le vrečko s približno 900 K. Sum leti na nekega kurjača, ki je do pred kratkim služil na tej ladji in ki so mu razmere in navade na njej dobro znane.

Zanimiv dogodek na naši riviji. V Opatiji sta sedela v kavarni Kvarnera dva v civilno obleko oblečena nemška kavalerska častnika. Nasproti njima sedela je izredno lepa ženska v družbi svojega moža. Ker je bil njen mož zatopljen v čitanje časopisov, sta nemška častnika pričela fiksirati njegovo ženo, nato ji pa kazala denar in svoje vizitke. Ženi se je končno to vedenje zdelo le malo preveč hudo, zato je svojega moža opozorila na nesramnost obeh civilistov. Mož je vstal ter stopil k častnikoma. Ko mu je v prekanju eden častnikov obetal klofuto, udaril ga je razjarjeni mož s silo po obrazu. Drugi častnik je hotel prihiteti svojemu tovarišu na pomoč, a ga je soproj lepe ženske pošteno naklestil. Malo časa nato sta prišla k zmagovalcu sekundanta tepenih častnikov ter zahtevala zadoščenje. Mož jima je dal svojo vizitko, na kateri sta v svoje veliko iznenadenje čitala ime ogrskega športnega sodnika in znamenitega bokserja Simona Schreyerna, ki je svoječasno nastopil tudi kot bikoborec.

Drobne novice. Smrtna nesreča. Ko je snažil orožnik Schatzerl iz Rihenberka svojo puško, se je puška sprožila in je orožnik obležal na mestu mrt. — Ponesrečen poizkus tatvine. 31letna Helena Kovačič v Trstu je poskusila odnesti svojemu gospodarju Karlu Kralju iz zaprte omare, o kateri je vedela, da Kralj hrani v njej nad 2000 K, nekaj denarja. A poizkus se je ponesrečil, pokvarila je le ključavnico. Ko je videla, da ne bo nič z denarjem, jela je vpiti, da so tatovi v hiši, a ker se ni nihče oglasil, popihala jo je i ona. Ko se je zvečer Kralj vrnil, opazil je kakoj poizkušeno tatvino, naznanil to policiji, ki je včeraj aretirala nespretno tatovo. — Neprijeten obisk je dobila v Pulju neka gospa, ko je v njeni odsotnosti nekdo vdrl v njeno stanovanje ter tamkaj pobral skoraj vso obleko, perilo in še denarja v znesku 100 K.

Dnevne vesti.

+ **Naroden škandal.** Klerikalci brenkajo v zadnjem času prav zelo na narodno struno. Zlasti »Slovenec« se dela zelo narodnega in priobčuje plamteče članke proti naraščajoči germanizaciji pri nas in na Štajerskem, posebno pa na Koroškem. Z veliko vneto se »Slovenec« bori za pravice koroških Slovencev v šoli in v uradih ter dokazuje zlasti potrebo, da se da slovenskemu ljudstvu na

Koroškem slovenske šole. Nas bi ta preokret v politiki naših klerikalcev prav veselil, ako bi bil resen in odkritosrčen. Toda ne moremo se ubraniti misli, da je narodna odločnost, ki jo kažejo v zadnjem času klerikalci, zgolj pesek v oči, samo manevar, ki ima služiti posebnim klerikalnim strankarskim namenom. V tem mnenju nas zlasti potrjuje dejstvo, za katero smo pravkar izvedeli. Klerikalci so namreč uvedli akcijo za utrkvizacijo ljubljanskih ljudskih šol in so poslali deželnemu šolskemu svetu posebno vlogo, v kateri zahtevajo, naj se prične s poukom nemščine že v I. razredu ljudskih šol in naj se posamni predmeti poučujejo izključno v nemškem jeziku. Da se nam ne bo očitalo, da klerikalce po nedolžnem dolžimo, navajamo imena onih notoričnih klerikalnih pristašev, ki so podpisali ono vlogo na deželni šolski svet. Podpisali so vlogo ti-le gospodje: Jernej Šerjak, klerikalni občinski svetnik, Josip Olup, hišni posestnik, Fran Pleničar, Fran Kristan, deželni nadoficijal, Ivan Podboj, trgovec, Josip Čotič, gostilničar, Fran Zorec, trgovec, Ivan Flegar, gostilničar, itd. Vsi ti so znani klerikalci, njim na čelu pa koraka klerikalni občinski svetnik Jernej Šerjak, ki je, kakor vse kaže, tudi zapolcel to akcijo, nemara za to, ker je v službi pri nemški tvrdki in bi se rad s svojim »štajercijanstvom« prikupil svojim gospodarjem. Morda se nam bo ugovarjalo, da je to akcija posameznikov, za katero pa ni in ne more biti odgovorna klerikalna stranka. Ta ugovor pa je jalov, zakaj razne okolnosti naravnost dokazujejo, da je bila ta akcija započeta ne samo z vednostjo, marveč celo z izrečnim odobranjem klerikalne stranke. Za nemščino kot učni jezik se je namreč izrekel tudi klerikalni občinski svetnik, vodja II. deške ljudske šole, Ivan Nepomuk Jeglič, v posebni vlogi, ki jo je postal mestnemu, oziroma deželnemu šolskemu svetu. Mestni šolski nadzornik, znani klerikalni pristaša Anton Maier pa se zavzema naravnost za utrkvizacijo ljubljanskih ljudskih šol, piše v svoji vlogi na deželni šolski svet doslovno: »Ugovor, da bi vsled tega (to je radi uvedbe nemščine) znal trpeti narodni čut, je ničeven; to nam dokazujejo naši veljaki, slovničarji, pesniki in pisatelji; vsi so pohajali v utrkvistične ljudske šole ter se pričeli temeljito oba deželna jezika... Treba je uvesti nemščino kot učni jezik najmanj v enem ali dveh predmetih. Pripravna bi bila za to zlasti zgodovina in zemljepis... Iz navedenega je razvidno, da se klerikalci zavzemajo za utrkvizacijo ljubljanskih ljudskih šol in to v času, ko se Slovenci v Trstu bore za slovenske ljudske šole, v trenutku, ko klerikalci sami vihte bojno kope proti utrkvističnim šolam na Koroškem, ki so tamošnjim Slovincem naravnost v pogubo! To je tak naroden škandal, kakoršnega naša zgodovina še ne pozna! Pribijamo javno ta škandal, da bo najširše naše občinstvo vedelo, koliko je dati na naše klerikalce, kadar začno ubirati narodne strune. Samo farizejstvo in hinavščina, in ničesar drugega! Čemu jim je potem »Slovenska Straža«, ako se sami zavzemajo za germanizacijo celo v osrčju slovenskih dežel, v naši beli Ljubljani!?

+ **Gospodarski napredek.** V Trstu so imeli Italijani včeraj zanimivega gosta. Napoleon Colaianni, italijanski parlamentarec in publicist, je predaval o naraščajočem blagostanju italijanske države in italijanskega ljudstva. Pokazal je, kako močno se množe na Italijanskem državnih dohodki brez novih davkov, ker je pametna gospodarska politika pomagala prebivalstvu do večjih in boljših zaslužkov in pospešila razvoj trgovine, obrtnosti in kmetijstva. Blagostanje se je dvignilo v celi Italiji, dasi je še vedno preobledena. Ljudje žive bolje, kakor še pred desetimi leti, se bolje oblačijo in so v večji meri deležni užitkov, ki jih nudi življenje in vsled boljših zaslužkov tudi državi več dajejo. Vsa ta povzdiga se je izvršila, dasi jo je tripolitanska vojna veljala več sto milijonov, vse to je sad pametne gospodarske politike. Škoda da tega predavanja niso poslušali naši kranjski Napoljenci. Delokrog kranjskega dežela odbora in zbora se seveda ne da primerjati delokrogu italijanske vlade, a cilj je navsezadnje le eden in isti: povzdiga ljudskega blagostanja in zboljšanje gospodarskih in pridobitnih razmer. Pri nas pa čutimo na svoji koži, kako malo je deželni odbor, oziroma deželni zbor kos svojih nalogi tudi v kolikor jo more rešiti v odkaznem mu delokrogu. Poslabšal je vse naše gospodarske razmere in nam podražil življenje in obleko in stanovanja in vse najnavadnejše potreščine. Dne 1. maja začne peti žilba stanovskega podražila. Vselej življenja deželni doklad bodo

1. maja hišni posamezniki povili na jemščine in odtrgali najemnikom toliko in toliko od zaslužka, kar bodo ti morali zopet sebi odtrgati od ust, prištediti pri obleki in pri drugih potreščinah. Naloga gospodarske politike je, pomagati ljudem do večjih zaslužkov in boljšega življenja, kranjska dežela pa je z zvišanimi dokladi prebivalstvu poslabšala življenje, otežila zaslužek in je potisnila na nižjo stopnjo. Prvi maj bo pravi praznik klerikalnega gospodarstva v tej nesrečni deželi, praznik klerikalne brezvestnosti in gospodarske impotence in poteklo bo mnogo let, predno bo prebivalstvo prebolelo te hude rane. Klerikalci upajo, da bo čas zacementil vse te rane, da jim bo prebivalstvo prizaneslo to škodo, sicer pa da lahko greše na neumnost najširših plasti naroda kolikor hočejo, češ, da bo čas pač vse premenil in tudi piramide še podrl, samo pri neumnosti njihovih sedanjih pristašev da se bo ustavil. Toda gospodarske razmere so še močnejše kakor vse sile, na katere se zanašajo klerikalci in gospodarske razmere bodo tudi razbile klerikalno gospodstvo, kajti naposled spozna tudi najpriprostejše oko, da se za masko ljudskih prijateljev skrivajo sami klavci zlatih telat.

+ **O nemškem strahu pred Slovanstvom** piše Lvovska »Prikrpatskaja Rus« med drugim: »Kakor vse kaže, se nemška javnost že zaveda, da je že blizu čas, ko bo »zatirano« nemško prebivalstvo v slovenskih zemljah izgubilo možnost izvrševati svojo »kulturosonosno« misijo med Slovani, da je že blizu moment, ko si bodo slovenske narodnosti lahko svobodno urejevale svoje življenje na svojih tleh in ko jim bo končno mogoče neovirano živeti svoje lastno kulturno življenje. To so jeli pomovati ne samo profesionalni nemški politiki marveč celo predstavitelji nemške, šovinistično navdane inteligence. In ta zavest, da je na potu končna osvoboditev Slovanov na njihovem etnografskem ozemlju od tujeja gospodstva, napolnjuje s strahom celo take ugledne predstavitelje nemške inteligence, kakoršen je predsednik bavarske akademije znanosti, Heigla, ki je v nemških listih priobčil članek v zaščito in obrambo »zatiranih Nemcev«. Demagogični ton njegovih izjavaj izpričuje, da želi pisec onih člankov vzbuditi strah v širokih masah nemške javnosti, menda za to, ker se mu zdi, da so že blizu veliki zgodovini dogodki. Tako sodi »Prikrpatskaja Rus«, naše mnenje je pa drugačno: Nemci se čisto nič ne boje Slovanov, oni samo markirajo strah pred Slovanstvom, v resnici pa so nervozni samo zategadelj, ker menijo, da ni več daleč čas, ko bodo avstrijske nemške pokrajine kot zrelo jabolko padle v naročje matere Germanije.

+ **Klerikalna nesramnost.** Pred par dnevi smo poročali, da so v nedeljo našli pred Šmončevo gostilno v Zirovnici ubitega Josipa Malija, uslužbenca pri deželni elektrarni. Dejstvo, da je Mali z drugimi fanti v soboto bil tudi v Svetinovi gostilni, katere lastnik je baje naprednjak, je brunni in »pošten« Slovenec izrazil za naravnost pobalinski napad na obče spoštovanega zirovniškega poštarja Svetino. Piše namreč: »V Svetinovi gostilni na Zirovnici je bilo že nekaj središč vseh intrig proti deželni elektrarni, ker so se tam zbirali vsi hujskači proti deželni napravi. Občno mnenje je, da je poštar Svetina, ki opravlja tudi gostilniški posel, dopisnik liberalnih listov.« Nato navaja, da je Mali popilval v Svetinovi gostilni, opisuje uboj in življenje nesrečnega Malija in pravi končno doslovno: »To je pač sad liberalnega hujskanja zoper deželne naprave. Skrajni čas je, da se takim hujskarjem naredi energičen konec.« Ne glede na to, da nima ta napad ne glave, ne nog in da je docela nelogičen, je »Slovenčeva« notica tako nesramna in podla, da nima slovenski jezik izraza, s katerim bi se moglo primerno označiti. Zato pravimo samo: Fej subjektu, ki je v svojem cinizmu zagrešil ono nesramnost!

+ **Iz evidenčne službe.** Evidenčna eleva Ivan Hočevnar in Karol Kavčič sta bila imenovana za evidenčna geometra drugega razreda v XI. činovnem razredu.

+ **Iz ljudskošolske službe.** Okr. šolski svet v Litiji je imenoval Ivano Dolinšek za pročitorno učiteljo — voditeljico enorazrednice v Polju. — Mestni šolski svet ljubljanski je imenoval Marto Čretnik za suplentinjo na mestni nemški dekliški šoli v Ljubljani namesto obočele Elze Luschin.

— **Statistika Petra II. Petroviča Njogoša.** V Pragi priredi srbsko akad. društvo »Sumadija« z jugoslovansko nacionalistično omladino dne 6. maja t. l. v reprezentacijskem domu praške občine svečano proslavo stletnice Petra II. Petroviča Njogoša. Slavnostno predavanje bo imel gra-

fesor praškega vseučilišča dr. Jan Mahal. Ta proslava naj ima značaj jugoslovanske narodno-kulturne svečanosti, a da to doseže, ji je treba moralne in materialne podpore. Kdor more, naj se slavnosti udeleži vsaj z brzojavnim pozdravom. Adresa: Obecní dům, Praha.

— **Nov ustanovnik »Matiče Slovence«.** Gospod inženir Adolf Kosačak, mestni nadinženir v Zagrebu, je pristopil k »Matici« kot ustanovnik. Naj bi šli za njegovim zgledom tudi Slovenci!

— **Cvetka z vrtov c. kr. policijske nemščine.** Policijsko ravnotejstvo ljubljansko je v ovadbi z dne 27. avgusta 1913 zaradi nekega avtomobila zapisalo sledečo duhovnost: Am 26. August 1913 um 10 Uhr nachts fuhr der Automobilkenner vor das Hotel Union knapp vor die Füsse der als Zeugen angeführten Fiakerpferde.

— **K naši včerajšnji notici v sodni zadevi gospe Franje Kavčič z g. Fr. Kambičem** dostavljamo na željo gospoda Edmunda Kavčiča, da je njegov zakon z gospo Franjo Kavčič že od marca meseca t. l. sodno ločen.

Tatvina. V nedeljo ponoči so ukradli sodavičarju Antonu Tauschu v Spodnji Šiški šest parov čevljev. Kot storilec so aretirali bajtara Fr. Kopača iz Zgor. Pirnič in dnarja Antona Novaka iz Spodnje Šiške.

Požar. Dne 24. aprila dopoldne je izbruhnil požar v hiši Marije Narobe v Šmartnu pri Ljubljani. Ogenj je uničil streho, skedenj, mnogo piče in več orodja. Škoda znaša 2200 K, zavarovalnina pa 1500 K.

Proti čemu Oswald ne rekurira? Oswald je vložil tudi proti zadnjemu sklepu idrijskega občinskega odbora, da se pooblašča županstvo, da sporazumno reši nastanitev gasilarne v novozgrajeni hiši št. 509, pritožbo na deželni odbor. Tako nesmiselna pritožba, pa naj bi izhajala od najbolj zabitega klerikalnega pristaša, gotovo še ni došla deželnemu odboru. — Občinski odbor ne bi smel po Oswaldovih nazorih pooblastiti županstvo za dogovor z gasilnim društvom. Kakšno pravico pa naj občinski odbor potem sploh še ima. Po nazorih brunnega kateheta Oswalda nobene. Za čemu tedaj občinski odbor in županstvo, če nimata nikake pravice. No, pa to pot Oswald s svojim rekurzum vendar ne bo imel sreče. Tudi kranjski deželni odbor mora zavrniti nesmiselno pritožbo, ki vzrase lahko samo na zelniku c. kr. kateheta Oswalda.

Umrl je v Preski na Gorenjskem gosp. Ignacij Postišek v 22. letu starosti. P. v m.!

V Kranjsko goro se je priklatil črn pes. Kdor ga je izgubil, naj pride po njega, da ga kak lovec ne zasači, ker preveč grize po občini. — Potovalec.

V dopisu iz Vipave o notranjski državnoborski volitvi se je vrnila nerodna tiskovna pomota. Rečeno je tam, da je neodvisni kandidat deloval v liberalnem odboru za vipavsko železnico. Seveda je čitati v lokalnem odboru, ki nima, četudi je večina klerikalna, nikakega političnega, ampak zgolj narodno — gospodarski značaj.

Vrta športkinja gospodična Inka dr. Homanova iz Radeč pri Zidanem mostu je ustrelila 28. t. m. izredno lepega divjega petelina. Čestitamo!

Ženitev iz lubezni, sentimentalna drama v dveh dejanjih se bode predvajala v petek 1. majnika v kinematografu »Ideal«. Drama je pisana od Richeta, pariškega priljubljenega pisatelja in ima mnogo kvalitete, katere obiskovalce kinematografa posebno ljubijo, pred vsem posebno sentimentalneta, ki prikupno vpliva. Igra se izvrstno. — Danes zadnji dan veseloigre »Tvrda se ženik in senzacionalne drame »Goreči vlak«.

Originalni Edison Kinotofon, ki se bode predvajal v kinematografu »Ideal« od 16. do 21. majnika je svetovna senzacija in najnovejša iznajdba slavnega Amerikanca Edisona. — Naj ne zamudi nikdo ogledati si ta umotvor!

Razstava umetnega vezanja v zvezi z brezplačnim učnim tečajem tvrdke Singer Ko. delniška družba šivalnih strojev bo otvorjena, kakor smo že poročali, v ponedeljek, dne 4. maja 1914 v veliki dvorani »Mestnega doma«. S poukom se prične že v petek, dne 1. maja ter traja oboro do 23. maja, na kar se cenjeno občinstvo vjudno opozarja. — Več današnji inšerati.

Semeni. Na včerajšnji semenj je bilo priganih 26 volov, 6 krav in 29 prašičev za rejo.

Donacija s srednjo vsoto denarja se je izgubila včeraj zvečer od Trnovske cerkve pa do društvene sobe »Sokola II.« v Kladeznih ulicah. Pošten najditelj naj jo blagovoli izročiti v pisarni »Slov. Naroda« ali pa izgubitelnja Jožeta Florjančiča v pisarni g. Ivana Plantana ob avtorji

Narodna obramba.

Letošnji občni zbor šentpeterske moške in ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda vrši se v prostori gostilne gospoda Kozaka na Poljanski cesti št. 21, dne 9. majnika ob 8. zvečer z običajnim sporedom. Člani in članice ter ostalo slavno občinstvo, katero se zanima za naše prekoristno družbo, se vabi k obili udeležbi.

Šentpeterska ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda je izročila čist dohodek Jurjevanja na Gradu dne 26. aprila 1914 v znesku 420 kron 23 v. K temu donesku so prispevali g. Debevec, gostilničar 10 K, g. Šetina, gostilničar 10 K, g. Bizjak J., pek 3 K in g. M. Pečnik, medicarica 1 K 14 v. Svojo rodoljubno pomoč je podružnica izkazala tudi letos špedicijska tvrda »Balkan«, kakor tudi tvrda Franc Kollmann v Ljubljani. Osrednji odbor se vsem tem rodoljubom, kakor tudi sodelujočim damam iskreno zahvaljuje ter izreka priznanje ženski šentpeterski podružnici za vedno točno in vzorno denarno poslovanje.

Jugoslovansko dijaštvo v Ljubljani je vplačalo za obrambni kamen na račun 70 K.

Društvena naznanila.

Predsedstvo sokolske župe Ljubljana I. priporoča v zmislu svoječasne sklepa vsem društvom ljubljanskega okrožja, da se v nedeljo, dne 3. t. m. udeleži izleta bratskega društva Sokola v Štepanji vasi čez Janče v Litijo. — Bratom, ki bi se ne mogli udeležiti izleta, se priporoča obisk prireditve Sokola II.

Sokol I. vabi svoje članstvo na izlet čez Janče v Litijo. Odhod od zbirališča pri šentpeterskem mostu v nedeljo, 3. t. m. jutraj točno ob tričetrt na šest. — Sokol I. obenem naznanja, da se po sklepu društvenega občnega zbora vrši njegova velika poletna telovadna prireditev dne 5. julija t. l.

Ženski telovadni krožek Sokola I. v Ljubljani priredi v nedeljo, 3. maja svoj drugi pešizlet čez Orle na Skofeljo. Zbirališče na dolenskem mostu ob pol 2. popoldne, odhod točno ob 2. Sestre, udeležite se mnogobrojno tega izleta. Na zdar!

Društvo za zgradbo in vzdrževanje Sokolskega doma Sokola II. v Ljubljani priredi svojo II. majniško veselico dne 3. maja na Osojah v zelo prijaznem in senčnatem vrtu gosp. Viljama Jerančiča, na kar ponovno opozarja vse prijatelje Sokolstva. Ker se v to poverjeni odsek zelo pridno in agilno trudi in hoče svojo nalogo tudi častno rešiti, si je nabavil prav zelo obširen in bogat program, da bode vsak udeležnik zadovoljen. Spored je sledeči: Telovadba: proste vaje članov in članic, nastopi gojenk in gojencev, orodna telovadba, zaključna skupina. Pri teh točkah bode svirala godba telovadne komade. Dalje: šotori za vino, jestvine, kavo itd. Za plesateljine parčke bode tudi posebna godba na harmonike. In tudi osmina jurjevanja se bode praznovala. Srečolov je v zelo marljivih rokah in se dobiki prav pridno zbira. Dobitki bodo zelo krasni. Polnoštevilna godba bode pa med veselico prav pridno svirala samo izbrane slovenske komade. Vrt bode ves električno razsvetljen in okrašen, da bode spremenjen v pravi raj. Začetek veselice je ob 3. popoldne. Ker društvo bide resen boj s svojimi nasprotniki in tudi nujno potrebuje svoj lastni dom, da se povspe do svojega cilja, da si postavi svoje lastno zavetišče, prosi občinstvo, da ga mnogobrojno poseti.

»Sokol« v Idriji priredi v nedeljo, dne 3. maja t. l., svoj prvi letošnji pešizlet v Belo. Odhod ob pol 2. popoldne iz društvenih prostorov. Brate, pridite vsi! Na zdar!

Shod »Zveze jugoslovanskih železničarjev« v Postojni. V nedeljo, dne 3. majnika ob 2. uri popoldne se vrši v gostilni G. Mihevc v Postojni javen železničarski shod, ki ga sklicuje »Zveza jugoslovanskih železničarjev«. Na shodu, ki je sklican na izrecno željo postojnskih železničarjev, se bo razpravljalo o važnih železničarskih vprašanjih in o ustanovitvi podružnice Z. J. Z. v Postojni. Govoril bo na shodu tov. Ivan Škerjan iz Trsta. Povabilen je tudi strokovni tajnik soc. dem. organizacije g. Jože Kopač. — Železničarji v Postojni in na sosednjih postajah, udeležite se tega važnega shoda v obilnem številu.

Slov. akad. športni klub »Mama« na Dunaju ima svoj redni občni zbor dne 3. majnika v restavraciji Hammeringhof-VIII. Hammeringplatz. Javni ljubitelji športa in vsega, kar je v zvezi s športom, naj se pridruže. Na 81. st. izoboj ču. of sq. si. ču. st. 81.

Razgled po slovarskem svetu.

— **Sprememba srbske ustave.** Na jesen se sestane velika narodna skupščina, katere glavna naloga bo, da spremeni srbsko ustavo. Govori se, da se uvede v Srbiji poleg narodne skupščine še senat to je neke vrste gospodarska zbornica. Koliko je na teh govorih resnice, seveda ni mogoče vedeti. Na shodu socialno demokratske stranke v Belgradu se je tudi razpravljalo o sklicanju velike narodne skupščine. Govorniki na tem shodu so poudarjali, da skliče vlada veliko narodno skupščino v prvi vrsti v to, da odobri odpoved kraljeviča Gjorgija od nasledstva na prestolu in da določi, da preide prestolonasledstvo na mlajšega sina kralja Petra — kraljeviča Aleksandra. To pa zagadeli, da se omogoči poroka kraljeviča Aleksandra s hčerko ruskega carja. Car Nikolaj je pripravljen dati kraljeviču v zakon svojo hčer, toda samo pod pogojem, da se preje definitivno uredi vprašanje prestolonasledstva v Srbiji in da se zagotovi prestol kraljeviču Aleksandru. Čim bo ta stvar rešena, bo se takoj službeno razglasila zaroka ruske carevne s kraljevičem Aleksandrom.

— **Proslava Zrinjskega in Frankopana v Zagrebu,** ki bi se morala danes vršiti, so preložili radi pogreba nadškofa dr. Posilovića na prihodnjo soboto. Proslave se korporativno udeležijo vsa srednješolska mladi. Kaj bi pri nas napravili s srednješolci, ako bi se udeležili na primer proslave Ivana Erazma grofa Tatenbaha? Ob 8. zjutraj so slovesne zadušnice za Zrinjskega in Frankopana v frančiškanski cerkvi na Kaptolu, ob 10. pa svečanostna akademija v dvorani »Hrvatskega Sokola«.

— **Jubilej češkega časnika.** Urednik Fran Hovorka, ki so ga njegovi bližnji sorodniki z vso silo hoteli spraviti v sanatorij za umobolne, dasi je duševno, kakor telesno popolnoma zdrav, slavi te dni 35letnico svojega pisateljskega in 20letnico svojega knjižarskega delovanja. V proslavo njegovega jubileja mu prirede v praškem »Obecnem domu« dne 30. maja častni večer, da mu dajo malo zadoščenje za vse ono, kar je moral v zadnjih mesecih pretrpeti. Fran Hovorka je znan tudi med Slovenci, ki goje napram simpatičnemu češkemu kulturnemu delavcu, ki je bil vedno pobornik slovenske vzajemnosti, iskrene simpatije, zato mu izrekamo tudi mi tem potom k njegovemu jubileju iskrene čestitke.

— **Sofija in njeni prebivalci.** Bolgarska prestolnica se nenavadno hitro razvija. L. 1880. je imela šele 20.856 prebivalcev; l. 1890. 39.549, leta 1900. je pokočila na 67.788, pet let kasneje na 82.621, dočim je imela l. 1910. že 102.812 prebivalcev. Tudi sedaj narašča število sofijskega prebivalstva naravnost rapidno. Leta 1911. je namreč Sofija štela še 107.407 prebivalcev, koncem leta 1913. pa že 117.956. V teku 30 let se je torej sofijsko prebivalstvo poštesterilo.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Zaradi prekasnega povratka iz Amerike se je moral pred sodiščem zagovarjati Alojzij Nograšek, posestnikov sin v Marškem. Oče France mu je preskrbel pri okr. glavarstvu potni list za Ameriko, kateri se je glasil za dobo onega leta. Ceravno je dobil Alojzij Nograšek že meseca februarja leta 1911 potni list, je odpotoval šele majnika istega leta, za kar mu je oče izročil v to svrhu 400 K. Obdolženec se pa pravočasno ni javil k naboru, ter se v to svrhu tudi ni zgledil pri avstrijskem konzulatu, zato sta bila sin oče, ta kot sokrivec, obsojena vsak na 14 dni strogega zapor.

Pretep zaradi ene snežne kepe. Na občinski cesti v Vel. Polju sta se kepala meseca januarja t. l. posestnikova sina France Mislej in Ferdinand Skapin. Mislej je slučajno s kepo zadell pastirja Alojzija Grežarja, ki se je nahajal v bližini. Ta pa je v jezi vrgeł lopato proti Misleju ter ga zadell v nogo. Ta mu je lučaj z motiko zopet vrnil. Zdajci pa z vso močjo vrže Grežar zopet motiko v Misleja ter mu preseka desni komolec. Obdolženec se zagovarja, da ni imel namena ga poskodovati, temveč ga samo oplasiti. Obsojen je bil na 4 tedne težke ječe.

Osodepolna ura. Jožef Jagrič, pristojen v Globoko pri Brezicah, hlapec v Tacnu, je našel zlato uro svoje gospodinje v vrednosti 100 K. Nekaj dni kasneje je gospodinja svojo uro pogrešila ter po njej vpraševala. Obdolženec je pa to uro prodal za 10 K

kakor to sam priznava. Za kazen se mu je naložilo 4 mesece težke ječe.

Nagajlvi delavec. Jakob Glinšek, delavec, zaposlen pri zgradbi Sv. Jakoba mostu, se je dne 11. aprila t. l. nekaj napil, na to pa je prišel na stavbo ter tam delavce pri delu motil, jim izlil iz skafu pitno vodo in uganjal razne druge nerodnosti. Zato ga je stražnik aretiral. Temu pa se je delavec z vso silo uprl, ga zagrabil za suknjo, in mu hotel s silo odvzeti orožje, poleg tega pa ga je psoval. Kakor že navadno, zagovarja se tudi Glinšek s popolno pijanostjo. Obsojen je bil na 6 mesecev težke ječe.

Napačno ime je povedal Edvard Oblak, delavec v Ljubljani stražniku, ki ga je svaril zaradi kalenja nočnega miru. Bil je aretiran. S početka je šel mirno, pod predorom na Martinovi cesti se je pa zakadil v stražnika, ga udaril po čeladi in mu skušal iztrgati sabljo iz nožnice. Posrečilo se je Oblaku pobegniti, a je bil kasneje zopet prijet. Osumljenec, ki dejanje priznava, je bil obsojen na 4 mesece težke ječe.

Majniška proslava 1914.

V nedeljo dne 3. majnika

ob 10. uri dopoldne

velik javen shod

v veliki dvorani „Mestnega doma“.

Govorijo drž. in dež. poslanec dr. Vl. Ravnihar, dež. poslanec Adolf Ribnikar in zastopnik Zveze jugoslovanskih železničarjev Iv. Škrjanc iz Trsta.

Slovenci! Slovenci delavci in uslužbenci vseh strok, udeležite se shoda polnoštevilno!

Popoldne ob 4. uri

velika ljudska veselica

v hotelu Tivoli.

Spored: godba, petje, komični nastopi, srečolov, šaljiva pošta in ples.

Vstopnina za osebo 40 vinarjev. Veselica se vrši ob vsakem vremenu.

Razne stvari.

* **Sufragetke.** Iz Londona poročajo: V Felixtownu v Suffolku je zgorel hotel Bach. Pravijo, da so zažgale sufragetke.

* **Velik požar v Baltimore.** Iz Baltimore poročajo: Tovarne družbe »Atlantic United States Fertilised Company« so zgorele. Škoda znaša pet milijonov dolarjev.

* **Nesreča na morju.** Iz Quebeca poročajo: Parnik »Montfort« iz Antwerpna, ki je vozil 155 pasažirjev, je pri Quebecu zavozil na plitvino. Upajo, da rešijo parnik.

* **Za švicarsko vojno zrakoplovstvo.** Iz Genja poročajo: Narodna zbirka za švicarsko vojno zrakoplovstvo, ki je bila pred par dnevi končana, znaša 1.600.000 frankov.

* **Velik požar.** Iz Hongkonga poročajo: V Laichikow Kowloonu se je užgal v posodah petrolej Standard Oil Company. Zgorelo je dosedaj približno 1.400.000 galon.

* **Oporoka samomorilčeva.** Iz Charlottenburga poročajo: Dne 28. aprila se je obesil 75letni rentir Teodor Munk. Mestu Charlottenburg je zapustil celo svoje premoženje v znesku 300.000 mark.

* **»Zvestoba za zvestobo.«** Iz Berlina poročajo: Pod tvrdko »Treue um Treue« se je vpisala v berlinski trgovinski register akcijska družba za pokopavanje psov in drugih domačih živali. Akcijski kapital znaša celih 6000 mark.

* **Kako volijo v Monaco.** Iz Pariza poročajo: Pri občinskih volitvah kneževine Monaco sta od 600 volilcev prišla samo dva na volišče. Prebivalstvo je hotelo s tem pokazati, da hoče počakati na izpremembo ustave, ki jo je knez obljubil.

* **Po enajstih letih prijet morilec.** Iz Hamburga poročajo: Policija je aretirala delavca Kloiberja, ki je 27. decembra 1903 v lovskem revirju nadvojvode Petra Ferdinanda v St. Kolomanu na Solnograškem ustrelil lovca Reicha.

* **Eksplodizija v promogokopu.** Iz Beckleya v zahodni Virginiji poročajo: V promogokopu v Ecclesu se je zgodila eksplozija. 203 delavci so morejo iz promogokopa. Nobenega upanja nimajo, da bi rešili te delavce. Dvanajst delavcev je bilo takoj mrtvih, 67 so jih rešili žive. Rovi so napolnjeni s strupenimi plini in reševalno močvito mora priti pogostoma iz rova, da se ne zadne.

* **Proces proti grofici Tsepote.** Iz Milana poročajo: Včeraj se je pričela razprava proti grofici Tsepote, ki je svoj čas ustrelila slugo svojega soproga Polimantija. Zastopnik staršev Polimantija predlaga, naj se preišče duševno stanje grofice, ker pravi ta, da je izvršila čin v zmedenosti. Državni pravdnik se je izrekel za to, da se preišče duševno stanje grofice. Zastopnik grofice pa je izjavil, da je grofica streljala v silobranu. Nato je bila razprava odlogena.

* **Upor kaznjencev.** Iz Pariza poročajo: Kaznjenci kaznijske kompanije v Aniane pri Montpellierju so se uprli. 48 kaznjencev je pobegnilo. Izvršili so razne zločine. Orožniki in kmetje so šli na lov kaznjencev, ki so pobegnili v gozdove. Stirinalst so jih že vjeli. — Iz Petrograda poročajo: V kaznilnici v Zitomiru se je uprlo 86 kaznjencev, ker so slabo ravnali z njimi. Poklicati so morali vojaštvo, ki je nastopilo z orožjem. Šest kaznjencev in en paznik so bili ustreljeni.

* **Bratovska »ljubezen«.** Iz Rima poročajo: V Resini je prišlo do prepira med bratoma Cozzolino. — Eden od bratov je mestni svetovalec in odvnetnik, drugi pa višji gozdar. Oba stanujeta s svojimi sinovi v isti hiši. Očeta sta zgrabila za puške in tudi sinovi so se oborožili. V jedilnici je prišlo do boja. Sorodnik, ki je skušal posredovati, je bil ustreljen, oba brata težko ranjena, sin starejšega brata pa lahko ranjen. Sin mlajšega brata je pobegnil in ga zasleduje orožništvo.

* **Kako je postal dr. Kerzl telesni zdravnik avstrijskega cesarja.** Pri sedanjem obolenju našega cesarja se večkrat bere ime telesnega zdravnika dr. Kerzla. Zanimivo je, kako je dr. Kerzl postal vladarjev telesni zdravnik. Po smrti prof. Wiedenhoferja je bilo treba imenovati novega telesnega zdravnika. Cesarjev adjutant grof Paar, je opozoril cesarja na vojaškega zdravnika dr. Kerzla, ki je uspešno zdravil otroke grofa Paara in otroke princezinje Valerieje. Cesar je dovolil, da bi se mu dr. Kerzl predstavil drugi dan ob 10. dopoldne. Določeno uro je cesar pričakoval zdravnika, toda ta ni prišel, šele ob 11. je adjutant naznanil zdravnikov prihod. »Naj pride,« je ukazal cesar, »povem mu svoje mnenje!« Kerzl je vstopil in cesar ga je nemilostivo ogovoril: »Poklical sem Vas za deseto uro — zdaj nimam časa — pojditel!« In pokazal mu je hrbet. Dr. Kerzl pa je ostal ter rekel: »Vaše Velikanstvo, v garnizijski bolnišnici sem imel nujno važno operacijo, šlo je za življenje mladega človeka.« Cesar se je obrnil ter vprašal: »Kdo je bil ta pacient, zaradi katerega ste prišli prepozno k avdijenci?« »Velikanstvo, neki prostak 18. pehotnega polka.« Cesar je stopil k zdravniku ter mu podal roko — čez par dni je dobil dr. Kerzl dekret, s katerim je bil imenovan za cesarjevega telesnega zdravnika.

* **Sleparski nemški župan.** Iz Berlina poročajo: Aretirani kölnski župan noče v berlinskem policijskem predstvedstvu ničesar izpovedati o svoji preteklosti in o svojih personalijah. Priznal je le, da je bivši pisar Henrik Thormann. Dozda je znano, da je svoječasno poveril razne kavicje pri zgradbah. Ko se je stvar izvedela, je skušal dobiti denar pri sorodnikih. Ker se mu pa to ni posrečilo, je bil zaradi sleparije in ponarejanja listin obsojen na 4000 mark denarne globe ali v 400 dni ječe. Državno pravdnitvo pa ga je pustilo na prostem. Kmalu nato pa je nastopil kot dr. Julij Henrik Thormann v Schmargendorfu pri Berlinu, kjer je postal volonter pri občinski upravi. Oktobra meseca 1910 pa je berlinsko državno pravdnitvo naročilo brandenburškemu županstvu, naj aretira Henrika Thormanna, ker mora odsedeti kazen. Berlinsko državno pravdnitvo pa se je dalo vsled izpovedi Thormannove zapečlati in je preklicalo aretacijsko povelje. Od tedaj se je imenoval dr. Julij Edvard Alexander in je bil imenovan na podlagi ponarejenih izpovedi za pomožnega asesorja pri bromberskem magistratu. Med tem pa ga je policija iskala, toda ga ni našla. Imel je vstop v najboljšo družbo. Thormann se je celo potegoval za plačano mesto mestnega svetnika v Berlinu.

* **Katoliški župnik obsojen na šest mesecev zapor.** Iz Kemptena (Allgäu) poročajo: Pred tukajšnjim deželnim sodiščem se je zagovarjal 45letni katoliški župnik Janez Baptist Habruner iz Hopferana zaradi nezvestobe, poverbe in sleparije. Že v mladih letih se je zadalil. Sčasoma so dolgovi tako narasli, da si ni znal pomagati. Sodni eksaktor je bil skoraj vsakdanji gost v župnišču. Z dolgom dvanajst do štirinajst tisoč mark je prišel Habruner kot župnik v Hopferan. In tedaj je začel z raznimi manipulacijami, ki so ga privedle na zablodo. Mno. Poveril je katehista

in drug denar. Ko so ga začeli njegovi glavni upniki naganjati, naj plača, se je peljal v Monakovo, da dobi tam potrebiti denar. Tam si je izposodil od Bavarke trgovske banke pet tisoč mark v »cerkvene svrhe«. Nato se je obrnil, da plača to posojilo, na rajfajzensko v svoji občini. Ker je župnik dal svojo častno besedo, da nima drugega dolga, nego omenjenih pet tisoč mark, so člani omenjene posojilnice sklenili, da bodo sanirali župnikove premoženjske razmere. Gostilničarka monakovskega hotela, v katerem je Habruner navadno ložiral, mu je posodila tristo mark, ker mu je baje pošel denar pri nakupovanju. Neki dijak, ki se je seznanil z župnikom pri pivu, mu je posodil štirideset mark od svoje kolegine. Državni pravdnik je predlagal tri mesece petnajst dni zapor, sodišče pa je župnika obsodilo na šest mesecev zapor.

* **Koliko nas stanejo naši poslalniki.** V proračunu zunanjega ministrstva nahajamo zelo interesantne postavke. Kakor znano, je diplomatični poklic eden izmed najtežavnejših, marveč tudi najdražjih ne samo za posameznika, temveč tudi za državo. Avstro - Ogrska izda za svojih 33 misij v inozemstvu dvainpol milijona kron na leto. Poslaniki pri velevalstih tripelentente, torej poslaniki v Parizu, Londonu in Petrogradu imajo najvišje plače, namreč po 120.300 kron na leto. Takoj nato sledi poslanik za Italijo s 111.300 K, za Nemčijo s 106.300 K, za Turčijo s 105.000 K in končno za Španijo s 103.200 K. Zelo drag je poslanik, ki ga ima Avstro-Ogrska še zdaj v »papeževi državi«, ta anahronizem stane celih 93.200 K. Cenejši so poslaniki za Japonsko in Združene države, ki stanejo samo po 80.000 K. Poslanik za Bavarsko dobiva 44.900 K, v Peking 45.600 K, za Bolgarijo, Romunijo, Mehiko in Brazilijo po 40.000 K, tem slede poslaniki za Argentino, Chile, Peru, Bolivijo, Siam, Perzijo, Belgijo, Švedsko, Saksonsko itd. po 30.000 K do 35.000 K. Poslanik za Srbijo dobiva 29.000 K, za Švico, Portugalsko, Črno goro in Albanijo po 26.000 K. Pocenji je poslaništvo v Egiptu, ki velja bagatel 7000 kron na leto. — Omeniti moramo še, da dobiva zunanji minister 24.000 kron plače in 67.200 kron funkcijske doklade na leto. Če pomislimo, da je bila naša zunanja kupčija v zadnjem času zelo slaba, tedaj so investicije precej visoke. In po trgovskih načelih bi se moral obrat precej skrečiti, posebno na tržiščih tripelentente, kjer so bili mnogokrat že blizu »statusa kride. Sicer pa tudi v tem oziru ne preotaje drugega, nego še nadalje plačevati in upati, da bo umetnost naših diplomatov vendar enkrat toliko vredna, kolikor velja.

* **Zagonezna smrt francoskega duhovnika.** Iz Badna pri Dunaju poročajo: V tukajšnji Rathovi bolnišnici je 21. t. m. umrl francoski abbé Pavel Robert, ki je živel tu že petindvajset let prav čudno življenje. Celot njegova osebnost je nekako skrivnostna. Abbé Robert je najprvo živel skupaj z damo, ki so jo splošno označevali kot njegovo sestro, v starem »Herzoghofu«. Pozneje se je preselil v »Mozarthof«. Oba nista prav nič občevala z ljudmi in nihče ni smel priti v njuno stanovanje. Tupaťam so videli malega abbéja v zdraviliškem parku. Vedno je bil oblečen v črn havelok in vedno je imel mal zavoj, v katerem je imel nakupljeni živeč. Ker je bilo splošno mnenje, da je stanovanje teh čudovitih oseb popolnoma zanamarjeno, in ker so dvomili, je-li sta pri dobri pameti, tedaj so ju dali pred par dnevi pod kuratelo in prepeljali v Rathovo bolnišnico, da opazujejo njuno duševno stanje. Tam je abbé 21. t. m. nenadoma umrl. Ko je uradna komisija prišla v stanovanje, da poišče oporoko, je videla stanovanje v groznem stanju. Stanovanje je bilo od tal do stropa polno gnoja in umazanosti, na stenah je bilo polno pajčevin. Polne kopice je bilo francoskih časopisov. Blagajnice so bile popolnoma prazne. V sobi so ležala ženska krila, v katera so bili zaviti francoski in ruski vrednostni papirji. Zadnji kuponi teh papirjev, katerih vrednost še niso dognali, so iz l. 1894. Nadalje so našli za 20.000 kron gotovine in različen lišp, ki je bil zašit v obleke, ter mnogo francoskih pisem. Tudi so našli dve oporoki, v katerih se drug drugega postavljata za dediča. Obiast se je obrnila v Pariz, da more dognati identiteto obeh oseb.

* **Zamislivi kralj.** »New York American« je priobčil odlomke iz dozdaj neznanega tajnega dnevnika bivš. kralja Manuela. List je o pristnosti dnevnika prepričan. Ta dnevnik so baje našli revolucionarji neposredno po kraljevem begu iz palače Mafra v Lizboni. Nato so poslali dnevnik v Petrograd, kjer naj bi izšel tisk, toda vlad je to prepovedala. Voljan ostaja, kar godaja smrti

ški list svojim čitateljem, so Manuelove ljubavne dogodbe, popolnoma brezpomembne. Zanimivejši so odlomki politični. Tako pravi baje kralj Manuel v svojem dnevniku: »Mislim, da moj ljubi grof pretirava dogodke, ki jih sliši v Rocin o »a Lucta« in o dr. Comachu (revolucionarno društvo in njegov voditelj). Ljudje ne verujejo njihovim nezmisljim. Moji podaniki so najsrečnejši ljudje pod solncem. Moja armada je popolnoma zanesljiva. Včeraj sem govoril o zadevi s svojim dragim polkovnikom Conceirom in on misli, da pripoveduje republikanci ljudem pripovedke. Nekaj takega kakor revolucija na Portugalskem sploh ni. Čemu naj bi nastali nemiri? Moja stara (kraljica mati Amalija) me skuša postrašiti s tem, da grozi z revolucijo. Nezmisl! Portugalsko in Rusko; je razen Anglije najliberalnejša monarhija! Iz oktobrovih dni, ko je moral kralj pobegniti, je v dnevniku sledečaposljednja opazka: »Strašno je to! Ne verjamem, da je to v resnici revolucija. Čemu naj bi nastala revolucija? Kaj naj ljudje hočejo? Mislim, da je to zarota mojih dvorjanov... Zatem intrige svoje matere in njenih ljubincev. Mislim, da je za tem ta lopov admiral des Reis. Armada je moja in kaj zmore kričeca množica brez orožja!« Naivni Manuel je bil — kakor se vidi — do poslednjega trenutka prepričan o neomajnosti svojega prestola.

* **Nemške vohunke na Francoskem.** V enem največjih vojaških pristanov na Francoskem, v Cherbourgu, je policija aretirala čedno mlado dekle, ki se je nekam sumljivo sukala okrog pomorščakov. Aretirana Eva Horntetter je brez ovinikov priznala, da je nemška vohunka. Povedala je, da je bilo mnogo deklet poslanih v Francijo vohunit; njo so poslali v Cherbourg, ker govorijo dobro francoski, njene tovarišice pa se nahajajo v mestih blizu nemške meje. V Cherbourgu je služila pri nekem oficirju, a ker ni mogla prav ničesar iztakniti, je službo zapustila in se posvetila zabavanju oficirjev in podoficirjev, da je izvajala iz njih zaželjene informacije. Ta dogodek ni Francozov nič preveč presenetil, ker vedo, da ima Nemčija vse polno vohunk na Francoskem. Vohunke služijo kot natakarike, kuharice in hišne, a če jih dvajset iztirajo, jih pride na njih mesto štirideset. Žensko vohunstvo je postalo na Nemškem dobičkanosen poklic. Začel je z ženskim vohunstvom sam Bismarck, ko je bil l. 1851. pruski zastopnik v Frankobrodu. V svojih pisemih omenja, koliko ženske lahko koristijo državi kot vohunke in poudarja, kake velike usluge je grofu Rossiju, piemontskemu poslaniku, izkazala operna pevka Sonntag, njegova poznejša žena, ker je zanj vohunila. Tudi dunajska gospa pl. Meyendorff se je v Frankobrodu bavila z vohunstvom. Po Bismarckovem vplivu je nemški poslanik grof Hatzfeld v Parizu l. 1854. organiziral vse žensko sorodništvo svoje žene, da je zanj vohunilo. Bismarck sam je s pomočjo vohunk organiziral vojno proti Danski, proti Avstriji in proti Franciji. Tudi po ustanovitvi nemškega cesarstva je preplaval Francijo in Avstrijo z vohunkami. V Bismarckovih časih so bile vohunke vedno le dame iz odličnih krogov, same aristokratije, pozneje pa je nemška vlada pritegnila nižje sloje, zlasti služkinje, in je z njimi jako zadovoljna. Odlične vohunke so nemško vladu časih tako izkoriščale in za norca imele, da jim ni bilo več zaupati. Sicer pa je vlada spoznala, da so realne vojaške informacije veliko večje važnosti, kakor salonske čenče in je lov na diplomatske dokumente pač pustila odličnim vohunkam, za spijanož med vojaštvom pa je organizirala služkinje. Teh ima nebroj v službi ter je z njimi v pravem pomenu besede preplavila Francijo. Pariški listi pišejo, da je v Parizu toliko nemških služkinj, kakor v Egiptu kobilic. Pred dvema mesecema je policijski komisar pariškega predmestja Montmartre dal aretirati 212 tujih žensk, med katerimi jih je bilo 133 iz Nemčije. Vse so bile vojaške ljubice, pa tudi kake goljufije so uganjale. Zlasti se te nemške ženske drže vojašnic in najraje služijo v oficirskih familijah. Saj vse seveda niso vohunke. Nemske hodiijo sploh rade služiti na Francosku, ker se jim tam izvrstno godi. a mnogo vohunk je vmes, jako mnogo. Tako so tudi Japonci pripravljali zavojevanje Mandžurije. Preplavili so jo na prež z ženskami, služkinjami, pevkami, plesalkami, vlačugarcami, ki so podale svoji vladi važne pomočke za zmago. Kako je neki nemški vohunstvo v Avstriji?

Spominjajte se
Miškega družba Domovina.

Gospodarstvo.

»Glavna posojilnica«.

Kakor je splošno znano, se je ustanovila v Ljubljani nova zadruga pod naslovom »Kreditna zadruga«, registrovana zadruga z omejeno zavezo, katere prvi in glavni namen je za svoje člane, ki so zadržniki »Glavne« doseči z upniki »Glavne« poravnava, jim izplačati poravnalno vsoto, ter na ta način obvarovati svoje člane po možnosti groznih posledic tega neomejenega jamstva.

Načelstvo zadruge je povabilo vse one zadržnike bivše »Glavne«, kateri so se doslej le količinski zanimali za stvar, da naj vstopijo v zadrugo ter vplačajo odnosno zagotovijo vplačilo določenega prispevka najkasneje do 15. maja t. l., ker je zadeva silno nujna. Načelstvo zadruge mora imeti do tega časa zagotovilo vplačilo, ker le tako je poravnava omogočena.

Vabilu načelstva se zadržniki pridno odzivljajo, prišli so do prepričanja, da je rešitev le na ta način mogoča. Veliko je pa še zadržnikov, katerim načelstvo ni poslalo vabil in to zlasti radi tega, ker se tudi doslej vzlic večkratni urgenci od strani likvidacijskega odbora pozivu niso odzvali, se za stvar doslej niso nič brigali in se sploh obnašali na ta način, kakor bi jim bila ta zadeva popolnoma tuja.

Trditve enega ali drugega, češ dolg pri »Glavni« sem vestno odplačal, torej tudi nimam nič več opraviti pri tej zadevi je popolnoma napačna, ker vprašanje zadružništva je popolnoma ločeno od vprašanja dolga.

So slučaj, ko nikdar ni imel kako posojilo — in je zadržnik; so pa tudi slučaj, da je imel posojilo — in ni zadržnik. Glavni in edini vzrok zadružništva je lastnoročni podpis pristopnice, vsako drugo vprašanje je postranskega pomena, ki na stvari ne spreminja ničesar.

Dalje so med zadržniki tudi nekateri, ki trdijo, da so delež odpovedali, ne vpoštevajo pa dejstva, da so ga prepozno odpovedali. Zадnja odpoved, ki ima še veljavo, je morala biti vložena najpozneje dne 30. novembra 1907. Odpovedi, ki so bile vložene od 1. decembra 1907 pa do 30. novembra 1909 so sicer glede izstopa veljavne, toda vsi ti bivši zadržniki še vedno jamčijo za izgubo ter bodo v slučaju poloma istotako prizadeji, kakor pravi zadržniki »Glavne« in to vsled tega, ker niti število, niti premoženje zadržnikov ni v nikakoli primeru s primankljajem, kateri se bo pokazal po končanem konkurzu. Vse odpovedi, ki so pa bile vložene od 1. decembra 1909 dalje, pa nimajo nikake veljave to se pravi, da je veljava teh odpovedi ista, kakor če zadržnik sploh ne bi odpovedal članstva.

Dalje se najdejo zadržniki, ki trdijo, da nimajo čisto nič in se jim vzeti ne more ničesar. Tudi ta izgovor je po večini šepav, ker zadruga bo po pridobljeni pravici poskusila vse mogoče, da bo realizirala pridobljeno terjatev in to pravico bo izvajala leto za letom tako, da ne bo tak zadržnik prišel nikdar iz ružni.

Opiraje se na to razložbo se nujno prosijo vsi tisti zadržniki »Glavne«, kateri niso dobili te dni tozadevnih pozivov, da se nemudoma zglase v zadrugi pisarni, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 8, kjer bodo prejeli natančnejše informacije.

Mislijo naj, da načelstvo »Kreditne zadruge« dela le v njih interesu in če ne bodo vpoštevati tega poziva, naj si pripišejo posledice sami sebi.

Dalje se načelstvo obrača tudi do onih bivših članov, ki so vsled prepozne odpovedi še vedno v obvezni t. j. do onih, ki so odpovedali članstvo v dobi od 1. decembra 1907 do 30. novembra 1909.

Načelstvo sicer ne more od njih ničesar zahtevati, toda če se poravnava vsled nezadostnega pokritja podere, bodo ti bivši člani preganjani z isto vehemenco, kakor drugi zadržniki »Glavne«. Tudi te načelstvo nujno prosi, da se zglase takoj v zadrugi pisarni ter tamkaj vplačajo odnosno podpišejo njih premoženju primeren enkratni prispevek.

— Polom društva »Mädchenhort«. Društvo za dekliško bala »Mädchenhort« na Dunaju, ki ima v Ljubljani svojega zastopnika, se je izpremenilo v društvo »Fürsorge«. Ta izprememba ima jako dvomljivo predzgodovino in se je izvršila v tako čudnih okoliščinah, da moramo stvar nekoliko bolj pojasniti, posebno z ozirom na to, ker je tudi pri nas na Slovenskem nekaj deklet, ki so bile zavarovane pri tej družbi. Društvo »Mädchenhort« je sprelo

malo zavarovanja za bale deklet. Za dalj časa je bilo društvo v finančnih težkočah in ni moglo zadostovati svojim obveznostim iz tekočih dohodkov. Vsled tega so se lotili rezervnih zakladov. L. 1913. so znašale podpore 738.000 K, dohodki pa le 688.000 K. Upravní stroški so znašali 91.000 K, torej skoraj 14 odstotkov dohodkov. Notranje ministrstvo je z ukazom z dne 11. marca t. l. pozvalo društvo, naj se izpremeni v zavarovalno društvo. Društvo je imelo 2. aprila svoj občni zbor, na čegar dnevnem redu je bila izprememba pravil. S to izpremembo pravil se društvo »Mädchenhort« razide ter ustanovi novo društvo »Fürsorge«. V to društvo so bili pa sprejeti le oni člani društva »Mädchenhort«, ki so naznanili svoj vstop v novo društvo. Večina članov pa ni ničesar vedela o tej čudni izpremembi in je tako izgubila vse svoje pravice do društva »Mädchenhort«. 31. decembra 1913. je bilo 8340 članic. In vse te članice izgube svoje prihranke, ki so jih vplačevale društvu. Ker je bilo koncem l. 1913. le 197.151 K premoženja, pride na vsako članico komaj 36 K 8 vinarjev. Društvo je bilo klerikalno. Predsednik društva je bil prior grof Mels - Colloredo, častna člana pa dunajska župana dr. Weisskirchner in dr. Neumayer.

— Fuzija dveh velikih nemških bank. Iz Berlina poročajo: »Diskontogesellschaft« prevzame banko »Schaaffhausner - Bankverein«. Transakcija se izvede na isti način, kakor svojčas prevzete zavoda »Norddeutsche Bank«. »Schaaffhausner Bankverein« preneha. Sedanjí njegovi akcionarji dobe za 5000 mark akcij »Schaaffhausner Bankverein« za 3000 mark akcij zavoda »Diskontogesellschaft« s pravico do dividende od 1. januarja 1914 in 40 odstotno odškodnino za l. 1914. Berolinsko filialko bodo opustili. V Kölnu bodo ustanovili nov »Schaaffhausner Bankverein« s kapitalom 190 milijonov mark in 10 mil. rezerv, ki prevzame posle starega »Schaaffhausner Bankverein« v zahodni Nemčiji in čegar akcije ostanje v popolni lasti banke »Diskontogesellschaft«. Ta zavod zviša svoj akcijski kapital za 75 mil. mark na 300 mil. mark. Za zameno nadalje potrebnih 12 mil. mark se vzame iz poslednje emisije, ki je znašala 25 mil. mark. Fuzija teh dveh nemških velebank je največja finančna transakcija, ki so jo do zdaj izvedli v Nemčiji. »Diskontogesellschaft« je izvedla to transakcijo na način, kakor svoj čas svojo fuzijo z »Norddeutsche Bank« v Hamburgu. »Schaaffhausner Bankverein« je imel v zadnjem času velike izgube in je izplačal za l. 1913. samo 30 odstotno dividendo. Pred kratkem se je »Deutsche Bank« fuzionirala z zavodom »Bergisch - Märkische Bank«, ki je imela 104.360.000 mark akc. kapitala. »Deutsche Bank« je s to fuzijo nastala ena največjih bank na svetu. Razpolaga s lastnim kapitalom 312 in pol mil. mark in upravlja tuje kapitala za 1580 mil. mark. Koncern, ki ga vodi ta banka, kontrolira kapital petih milijard mark. Temu izgledu je torej sledila »Diskontogesellschaft«, ki je druga največja nemška banka. »Dresdener Bank« noče zaostati in namerava prevzeti »Rheinische Bank« v Essenu ob Ruhr in »Märkische Bank« v Bochumu. Že pred temi fuzijami so zavodi »Deutsche Bank«, »Diskontogesellschaft« in »Dresdener Bank« razpolagale s kapitalno močjo devetindvajset milijard mark, kar znači 72 odstotkov vsega kapitala velikih nemških bank in 61 odstotkov vsega bančnega kapitala na Nemškem. S temi fuzijami bo pa še večja moč teh treh bank, ki so že danes odločilne čimteljice v narodnem gospodarstvu Nemčije.

Telefonska in brzojavna poročila.

Bolezen našega cesarja.
Dunaj, 30. aprila. Oficijozno se poroča iz Schönbrunn: Cesar je noč dobro prebil. Nazadovanje katarja traja naprej. Splošno se počuti cesar razmeroma dobro.

Sklicanje državnega zbora.
Dunaj, 30. aprila. »Neue Freie Presse« poroča iz Budimpešte sledeče: Množe se glasovi, ki zahtevajo sklicanje avstrijskega državnega zbora ne glede na izid konference načelnikov strank, ki se vrši v ponedeljek. Ta konferenca načelnikov strank naj bi se v bistvu bavila z vprašanjem, če se da najti podlaga za nova pogajanja med Čehi in Nemci. Od uspeha teh pogajanj naj bi bilo potem odvisno, ali se parlament poleti sestane ali ne. Velik del poslancev pa s tem ni zadovoljen. O proračunski pravici parlamenta ni dvoma. Tudi sicer pri najhujši uporabi § 14. se ni proračun sprejel z zasilno naredbo, ne da bi bil predložen par-

mentu. Sklicanje konference načelnikov strank je torej samo sredstvo, doseči zopet ustavne razmere. Če bi bila konferenca brezuspešna, akcija za sklicanje parlamenta vendar ni ubita.

Dunajska podžupana.

Dunaj, 30. aprila. V torkovi seji dunajskega občinskega sveta sta bila za podžupana zopet izvoljena dosedanja podžupana Porzer in Hierhammer.

Borza.

Dunaj, 30. aprila. Borza kaže danes pod vtiskom vesti iz Schönbrunn trdno in mirno tendenco.

Volitve na Tirolskem.

Inomost, 30. aprila. Izid večerašnjih deželnozborskih volitev iz kurije obdačenec na Tirolskem je sledeči: V Inomostu je treba ožjih volitev v vseh 5 okrajih med nemškimi nacionalci in socialnimi demokrati, v italijanskimi delih dežele so zasedli italijanski klerikanci vse kmetijske, italijanski liberalci pa vse mestne mandate, v nemškem delu dežele so zmagali večnoma združeni krščanski socialci in konservativci.

Grof Tisza in prestolonaslednik.

Budimpešta, 30. aprila. Ogrski ministrski predsednik je bil pri prestolonasledniku v avdijenci samo 12 minut, iz česar se sklepa, da je razmerje med Tiszom in prestolonaslednikom zelo napeto.

Zvišanje rekrutnega kontingenta.

Budimpešta, 30. aprila. V današnji seji ogrske zbornice je vložil poslanec Polony nujno interpelacijo, naperjeno proti zvišanju rekrutnega kontingenta, ki da je nezakonito, ker je bilo zvišanje v Avstriji protipostavno izvedeno na podlagi § 14.

Hrvatski sabor.

Zagreb, 30. aprila. Ker je konflikt med banom in koalicijo zaradi parlamentarnizacije vlade končan, se vrše sedaj priprave za skorajšno sklicanje državnega zbora. Baron Skerlec se je koaliciji nasproti zavezal, predložiti celo vrsto zakonskih predlogov v prilog kmetiškemu prebivalstvu. V prvi vrsti gre za reformo občinskih doklad in za odstranitev privilegiranega stališča veleposestev pri občinskih dokladah. Potem gre za reformo lovskega zakona, za zakon proti oduševanju in za zakon o zvišanju učiteljskih plač. Poleg tega je zahtevala koalicija ustanovitev upravnega sodišča, tozadevna pogajanja pa še niso končana.

Zagreb, 30. aprila. Kljub oficijoznim demitencijam se vzdržuje vest, da si hoče ban Skerlec ustanoviti svojo stranko, da pa čaka na ugodnejši čas. Poskusil bo to baje v Slavoniji.

Nadškof Posilović.

Zagreb, 30. aprila. Danes dopoldne se je vršil ob veliki udeležbi pogreb zagrebskega nadškofa Posilovića.

Hrvatsko Primorje.

Budimpešta, 30. aprila. Uradni list prinaša od cesarja sankcionirani zakon o ekspropriaciji morske obali na Hrvatskem Primorju.

Vstaja v Ulstru.

London, 30. aprila. Pred Belfast je priplula velika angleška križarka z 10 torpedovkami. Ulstrska narodna armada je organizirala vojno službo ter razpostavila na obrežju straže. Vojna med Zedinjenimi državami in Mehiko.

Pariz, 30. aprila. Zedinjene države in Mehika sta pripravljene sprejeti razsodišče, pa samo pod pogojem, da ostanajo pri tem razsodišču evropske velesile popolnoma izključene.

Washington, 30. aprila. Iz Tampice poročajo, da je mesto v silni nevarnosti. Vsled ustavitve del na petrolejskih poljih, se je nabralo v okolici silno mnogo petroleja. Če se ta petrolej užge, je mesto uničeno.

Stavka v Coloradu.

Washington, 30. aprila. V Coloradu je prišlo do krvavega boja med stavkajočimi in delavolnimi rudarji. Sedem rudarjev je bilo ubitih.

Dogodki na Balkanu.

Zarota proti albanskemu knezu.

Rim, 30. aprila. »Tribuna« poroča, da so v Albaniji odkrili zaroto proti knezu Viljemu, kateri na čelu stoji baje Izmail Kemal beg, bivši predsednik provizorične albanske vlade. Namen zarote je bil, pregnati kneza ter ustvariti avtonomne kantone, ki bi kot federativna republika tvorili Albanijo pod predsedstvom Izmail Kemala. To vest sicer v Rimu oficijalno demantirajo, priznavajo pa, da je opaziti v zadnjem času med južnimi in severnimi plemeni v Albaniji opasno gibanje.

Albanija.

Drač, 30. aprila. Kakor poročajo iz zanesljivega vira, bo prevzel Hasan beg Priština v rekonstruiranem ministertvu justice in zunanosti

pošte in brzojave, Muhid beg prevzame javna dela, Vogga (katoličan) finance, Boga (pravoslavcen) pa nauk.

Rim, 30. aprila. Grški poslanik Koromilas je sporočil italijanskemu zunanjemu ministru di San Giulianu, da so grške čete v torek, dne 28. aprila izpraznile one dele Epira, ki so bili prisojeni Albaniji. Obenem je tudi sporočil, da je bila blokada Santi Kvarante preklicana.

Drač, 30. aprila. Albanska vlada hoče izdati 5 milijonov frankov za one Albance, ki se hočejo izseliti iz Srbije.

Belgrad, 30. aprila. »Politika« poroča, da je sklenila srbska vlada na zahtevo Avstro Ogrske, vrniti Albaniji pristaniške pristolbine, ki jih je prejela Srbija, ko je imela albanska pristaniška zasedana.

Drač, 30. aprila. Rekonstrukcija albanskega kabineta se uradno razglaša. Albanski knez se je odpeljal včeraj z velikim spremstvom v Kavajo.

Atene, 30. aprila. Vse od grških čet zapuščene pozicije v Epiru so zasedli Epirci. Albanska milica in albansko orožništvo niti ne poskuša pregnati Epircev. Zatrjuje se, da bo v kratkem prišlo do sporazuma med epirsko provizorično vlado in albansko vlado.

Črnogorska skupščina.

Cetinje, 30. aprila. V proračunski debati je napadal bivši finančni minister Duljević vlado zaradi njenega postopanja v novoosvojenih pokrajinah. Zagovarjal je realno unijo s Srbijo, kot edino pot za politični in ekonomični preporod Črne gore.

Ob črnogorsko - albanski meji.

Cetinje, 30. aprila. Albanske čete so v torek napadle na treh krajih črnogorsko stražo pri Djakovici. Po kratkem boju so se morali Albanci umakniti.

Cetinje, 30. aprila. Tu so razširjene vesti, da nameravajo vpasti albanske čete na črnogorsko ozemlje. Vsled tega se je črnogorska vlada obrnila na zastopnike velesil s prošnjo, da naj store potrebne korake v Draču, da se to prepreči.

Nemški cesar in grške deklice.

Atene, 30. aprila. Tukajšnji dekliški licej je sklenil, da v zahvalo za simpatije, ki jih je izrekel nemški cesar Grkom, priredi 170 deklic iz najboljših grških rodbin na otoku Krku plesno prireditev. V soboto dospo deklice na Krk, kjer bodo izvajale na holmu nad cesarjevim gradom v kostumih raznih grških pokrajin razne grške plesne.

Turčija.

Carigrad, 30. aprila. Sem je dospelo približno 250 grških beguncev iz Vise v Trakiji in kakih 50 iz Adabazarija v Anatoliji. Nastanili so jih v grški cerkvi v Galati. Domneva se, da kljub strogim odredbam ministertva za notranje zadeve izseljeniško gibanje narašča.

Carigrad, 30. aprila. Stevilo grških izseljencev iz Trakije se od strani Grkov samih ceni na več kakor 20.000 ljudi.

Carigrad, 30. aprila. Francoski častniki, ki so vstopili v turško službo, so vpokojeni častniki, ki so sedaj zlasti pri vojni mornarici vstopili v službo.

Carigrad, 30. aprila. Tu se govori, da bo turška vlada nastavila za ravnatelja avijatične šole nekega francoskega častnika.

Srebrna poroka. V Radečah pri Zidanem mostu sta v najožjem krogu praznovala svojo srebrno poroko gospod c. kr. deželnosodni svetnik Anton Rosina in njegova soproga gospa Mimi rojena Juvancič. Gospod deželnosodni svetnik je znan izboren sodnik. Že dvajset let služi v Radečah in je zaradi svoje prijaznosti in blagohotnosti splošno spoštovan in priljubljen. Čestitamo g. svetniku in njegovi gospe soprogi na tem jubileju.

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali:

Za »Cikl - Metodovo družbo«: Dr. Ivan Fermevc, odvetnik v Ptuj 20 K 06 v mesto venca na krsto svojemu dobremu botru g. Matiji Kavčiču in g. Fran Počkar v Ljubljani, odstopi 100 K, kot del dobljene odškodnine za protipostavno in brez njegove vednosti odrezani portal v hiši Deghenghijevi. Skupaj 120 K 06 v.

Za »Tol. društvo Sokol« v Mostah pri Ljubljani: Fr. Novak nabral povodom sreče g. T. Jankerja in gđ. R. Kveder v gostilni »Perles« pri g. L. Cunder 6 K, darovali so: T. Jankar 1 K, A. Kveder 1 K, P. Jankar 1 krono, F. Cunder 40 v. L. Cunder 1 krono, J. Jug 40 v. J. Ravnikar 20 v. F. Novak 40 v. Z. Kobe 60 v. da bi našli mnogo posnemalcev. Na zdari

III. slov. vsesobolski izlet v Ljubljani l. 1914.
Seja tajniško - članikarskega odeska se vrši jutri v petek ob pol 7. uri v zvezni sobi v »Narodnem domu«.

Jezni obsek tel. društva »Sokol«
Ljubljani

V nedeljo, 10. maja t. l. se vrši 1. izlet jezd. ods. Lj. S. v kroju v Škofjeloکو.

Bratje, udeležite se ga polnoštevilno! Vabimo tudi člane jezd. ods. Sokola II, da se ga mnogoštevilno udeležite.

Nazdar!

Načelstvo.

Današnji list obsega 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Pomotno je, ako mislimo, da mora vrat z vsakim kašljem, hripavostjo, influenco, katari itd. opraviti sam. Ozdravljenje moramo pospeševati s slez razkrajajočim, kašelj blažejim, pomirjujočim sredstvom, in to je Fellerjev zdravniško priporočeni »Elsafluid« lekarnarja E. V. Feller, ki se ga dobiva 12 steklenic za 5 K franko. Biti bi moralo vedno pri hiši. Naroči se pristen samo pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elza trg št. 238 (Hrvatsko), kjer se obenem lahko naroče tudi voljno odvajalne »Elsa kroglice« 6 škatlic za 4 krone franko.

Mnenje gospoda dr. M. Dorfnerja Baden

Gospod J. Serravallo

Trst.

Imel sem že priliko, poizkušati sam na sebi izvrstne zmožnosti Vasega Serravallovega kina - vina z železom in naravno je, da ga bom v praksi toplo priporočal.

Baden, 19. avgusta 1909.

Dr. M. Dorfner.

Ustna voda
KALODONT
Zobna krema

Prva guba je prva resna bolezen lepe ženske. Dajmo ji sredstvo, da jo odstrani. Zadoštevajo ji jo, da porablja izborni Creme Simon, ki vrne polti njeno prožnost in odpravi ta izgib, ki je napovedovalec mnogih drugih, če se nanj ne pazi. To gojenje lepote je izpopolniti s pudrom Simonovega rila, ki vsebuje čisto rižovo skrobino in prekaša vse običajne pudre, vsebujejoč loj, ter ohrani polt svežo do visoke starosti.

Bay - rum
s konjčkom
tvrdke Bergmann & Co, Dečn na Lahi
Original vseh znamk bay-ruma, zabranjuje tvoritev prihlaja, prežgodnje osiivenje in izpadanje las, jači živce in dela polne, mehke lase, poleg tega je pa krepko vteralo proti onemoglosti udov (po napornih hojah) proti revmatičnim bolečinam itd. — Vsak dan priznalna pisma! — Izdelek izrecno na zalepno znamko »konjček«. Steklenica K 2 in 4 se dobiva po lekarnah, drogerijah, parfumerijah in brivnicah. 893

STROBIN.
Zavrtak 30 vrb.
Tako STROBIN.
Strobin in druge elastične lahke vrbne črne s Strobinom, ki so jih izumili in izumili so se v njih upravljanje, da elastičnost in lahkost zadržijo. Strobin je popolnoma nov, ne kot drugi elastični materiali, ki so jih izumili in izumili so se v njih upravljanje, da elastičnost in lahkost zadržijo.

Razglas.

Dne 1. maja 1914 prodajale se bodo na Zaloški cesti št. 7 (gostilna Flegar) na javni dražbi različne kovaške in ključavničarske orodje, baker-nakovalja, primolji, vrtni stroji itd., na kar se interesi opozarjajo in k nakupu vnaprejo vabijo.

1658

Opr. št. E 160/14 5

Dražbeni oklic.

Vsled sklepa z dne 26. 4. 1914 opravila številka E 160/14-5 se prodajo dne 11. maja 1914, ob 9. uri dopoldne na Savi št. 137 (Jesenice) na javni dražbi:

razno manufakturno in galanterijsko blago, obleke, perilo, obutev, klobuki, lišp in železna blagajna.

Reči se smejo ogledati dne 21. 5. 1914. v času med 9 in 10 uro dopoldne na Savi št. 137.

C. kr. okrajna sodnija Kranjska gora odd. II, dne 27. aprila 1914.

Velikanska zaloga oblek

za gospode in dečke

A. KUNC

Ljubljana.

Bogata zaloga blaga za naročila po meri.

Priznana najfinejša izvršitev.

Najnižje cene!

Ceniki na razpolago.

Vabilo

na popolnoma brezplačen učni tečaj

za umetno vezenje, krpanje perila in nogavic

ki se vrši od 1. do 23. maja 1914

v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani.

Poučevala se bodo popolnoma brezplačno vsa tehnična in moderna dela na tako razumljiv način, da učenke (ne da bi bile vezilje), že po osmih dneh delajo popolnoma samostojno. Nadalje se bodo tudi skrbno

poučevalo šivanje

posebno z aparati, pridejanimi „Singerjevimi“ šivalnim strojem. Prijavo za udeležbo prosimo prijaviti v naši prodajalni, ali pa pri začetku pouka v gori omenjenem lokalni. Obenem s tečajem bode v gori imenovani dvorani

od 4. do 23. maja 1914 velika razstava umetnega vezenja izvršenega na „Singer“ šivalnih strojih, ki bode vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6. ure popoldne odprta.

Vstop popolnoma prost.

Z velespoštovanjem

1588

Singer Ko. deln. družba šivalnih strojev

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Opreme moškega perila.

Specialna trgovina

za najboljše perilo za gospode po meri

Anton Šarc

lastnica Jadviga Šarc

Ljubljana Selenburgova ulica 5 Ljubljana

Vedno novosti v barvastem zefiru, batistu in panama blagu, žepnik ruč, nogavic, kravati, ovratnikov in manšet.

Opreme moškega perila.

Mehorana mesna soka

s posebnim vodom, se čisto odda kuhaj ali v 1. majem na čepni cesti št. 20/II.

1571

500 kron

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin korenin Vaših korenin očes, bradevic, otisancev ne odstrani v 3 dneh brez bolečin. Cena lončka z gerancijakim pismom 1 K 3 lončki 2-50 K. Kamenj, Kamenj (Kamenj) L. Post. 12/736 Opatje. 628

Sprejemem koncipijenta

tudi začetnika,

1627

za mesec maj v svojo pisarno.

Dr. Ivan Rudolf, odvetnik v Konjicah.

Pristen dober

brinjevec

se dobi pri

43

L. SEBENIKU v Spod. Siskli.

Proda se

gostilna

z gospodarskim poslopljem, stavbeno parcelo, travniki, njive v Ljubljani blizu Doloskega kolodvora in gozdi na Golovcu.

Poizvedbe pri upravnstvu »Slov. Narod«.

702

Original plošče „Gramofon angel“ preje K 4—, sedaj K 3—
Original plošče „Zonophon“ preje K 750, sedaj K 2—
Tvorinška zaloga avtomatov gramofonov in plošč

Plošče od K 130 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.

Zastopnik največjih trgovin tu in tujinstva Favorite, Columbia, Jumbo, Edison, Zonophon, Avstr. gram. dr. „Angel“ itd. itd.

Nad 20.000 plošč v zalogi.

Specialne plošče najslavnejših opernih pevcev in pevke: Caruso, Szelezak, Naval, Demuth, Battistini, Arnoldson, Destin, Selma Kurz itd. Vsa popravila izvršujem v svoji lastni delavnici točno in solidno. — Pri večjem odjemu popust. Ceniki brezplačno.

Zbirka

avstrijskih zakonov

v slovenskem jeziku.

I. zvezek:

Kazenski zakon

o hudodelstvih, prekrških in prestopkih z dne 27. maja 1862 št. 117 dr. zak. z dodatki

Ustavni zakon

z dne 17. dec. 1862 št. 4. z. ex 1863 in drugimi novimi zakoni in zakonodajno-pravnega obsega.

V plačilo vnapre 6 K po pošti 6 K 20 v. z.

Narodna knjarna

v Ljubljani.

Podjetje za izdelovanje

157

cementne strešne opeke

in drugih cementnih, opremljeno z vsemi potrebnimi stroji se pod zelo ugodnimi pogoji — takoj odda v najem ali pa prodaja.

Delavnica z zalogo se nahaja v najbližji okolici Ljubljane tik ob glavni cesti. Podjetje je prav dobro vpeljano in nudi strokovnjakom lepe dohodke, istotam se da v najem prostoren hlev za 8 glav živine. Naslov pove upravnistvo slovenskega Naroda.

Otvoritev vrta

restavracije Plankar na Dolenjski cesti v Ljubljani

Prijazno naznanjam slavnemu občinstvu, da se otvori v nedeljo, dne 3. majnika t. l. vrt znane restavracije Plankar, kjer se bo točilo več vrst pristnih in dobrih vin, vedno sveže gosko marčno pivo in bodo pripravljena ob vsakem času mrzla in gorka jedila, bela kava, čokolada (kakao), sladotok itd. — Za otroke so na razpolago na novo urejene gugalnice, balinjenje ter prostor sploh za vse zabave.

Obenem se priporočam tudi gosp. nadzornikom, učiteljem kakor tudi učiteljicam za majniške izlete šolske mladine.

Za mnogobrojen obisk se najljubneje priporoča

4916

Josip Plankar, voditelj gostilne.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izveček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1913.

Postaja: Ljubljana južni kolodvor.

Odhod.

6-54 zjutraj. Osební vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.

7-32 zjutraj. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Straža-Toplice.

9-00 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.]

11-30 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

1-20 popoldne. Osební vlak na Skofjo Loko, Kranj, Radovljico, Jesenice. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih).

1-30 popoldne. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Straža-Toplice.

3-40 popoldne. Osební vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.

6-35 zvečer. Osební vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vllissingen, (London), Celovec, Linc Dunaj.

7-45 zvečer. Osební vlak, na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.

10-21 po noči. Osební vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

Prihod.

7-25 zjutraj. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Ber-

lina, Draždan, Prage, Lince, (Londona) Vllissingena, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka, Tržiča, Kranja.

8-39 zjutraj. Osební vlak iz Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

9-52 dopoldne. Osební vlak iz Trbiža, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Dunaja, Lince, Celovca, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka.

11-14 dopoldne. Osební vlak iz Gorice, Jesenic, Dunaja, Lince, Celovca, Beljaka Tržiča, Kranja.

3-00 popoldne. Osební iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

4-33 popoldne. Osební vlak od Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Lince, Celovca, Solnograda, Franzensfeste Beljaka, Tržiča, Kranja.

5-51 zvečer. Brzovlak iz Jesenic z zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prage, Dunaja, Lince, Celovca, Kölna, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Franzensfesta, Beljaka, (direktni voz Solnograd-Opatija-Reka).

8-10 zvečer. Osební vlak iz Trsta, Gorice Trbiža, Jesenic, Dunaja, Lince, Celovca, Beljaka, Tržiča, Kranja.

9-20 zvečer. Osební vlak iz Jesenic, Radovljice, Kranja, Skofje Loke. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih).

9-10 po noči. Osební vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

11-31 po noči. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Celovca, Beljaka, Kranja.

Postaja: Ljubljana dr. kolodvor.

Odhod na Kamnik: 7-32, 11-50, 3-12, 7-12, (11-22 ob nedeljah in praznikih).

Prihod iz Kamnika: 6-42, 11-00, 2-42, 6-12, (10-20 ob nedeljah in praznikih).

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Sl. 3590/V. u.

1591

Razglas

o glavnem naboru leta 1914.

V smislu določil § 42. vojnih predpisov I. del, 1. zvezek, se razglašajo:

1. Letošnji glavni nabor za deželno stolno mesto Ljubljano se vrši dne 9. in 10. junija in sicer:

a) dne 9. junija za I. in II. razred domačih,
b) dne 10. junija za III. razred domačih in I. razred tujih,
c) dne 12. junija za II. in III. razred tujih nabornikov, katerim se je dovolilo priti k naboru v Ljubljani.

2. Uradovanje se prične vselej ob 8. dopoldne v „Mestnem domu“, Cesarja Jožefa trg št. 2.

3. Nabornikom, odnosno tudi njihovim moškim svojcem, ki pridejo v poštev, priti je pravočasno, snažnim in treznim na naborišče ter jim je pravočasno vložiti izkazila za eno ali drugo zaprošenih olajšil, kakor

a) po § 21. v. z. (enoletno aktivno službovanje),
b) po § 23. v. z. (enoletniki medicinci),
c) po § 24. v. z. (enoletniki živinozdravniki),
d) po § 25. v. z. (enoletniki lekarnarji),
e) po § 26. v. z. (enoletniki posebnih službenih vrst),
f) po § 27. v. z. (enoletniki vojne mornarice),
g) po § 29. v. z. (duhovniki in kandidati duhovskega stanu),
h) po § 30. v. z. (posestniki podedovanih kmetij),
i) po § 31. v. z. (vzdrževalci rodbin),
j) po § 32. v. z. (učitelji in učiteljice),
k) po § 20. v. z. (dveletno aktivno službovanje).

4. Naborniki, ki se potožijo za olajšilo po §§ 29. do 31. in po § 32. v. z. in imajo tudi pravico do enoletne ali dveletne aktivne službe po § 20. v. z., v slučaju odklonjene prošnje za eno ali drugo omenjenih olajšil, lahko pri glavnem naboru uveljavijo pravico do enoletne, odnosno dveletne aktivne službe po § 20. v. z.

5. Kdor ne izpolni naborne dolžnosti, kdor se ne drži rokov, ki so določeni za vlaganje prošnje za olajšila, sploh kdor ne vpoštevata iz vojnega zakona izvršajočih dolžnosti, se ne more opravičevati s tem, da ni vedel za ta oklic ali zakon.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 15. aprila 1914.

Telefon št. 16.

Leta 1878. ustanovljena v Ljubljani.

Telefon št. 16.

Strokovno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbno-tehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporočila se za stavbna dela vsake vrste.

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

vratar

za prednice v Ljubljani. Prednost imajo vpokojeni, oženjeni orožniki ali dosluženi vojski brez otrok. Zmožnost slovenskega in nemškega jezika.

Ponudbe na prednice v Ljubljani. 1650

Mazilo za las.

Varstvena znamka NETOPIR napravi g. Ana Križaj v Sp. Šiški pri Ljubljani. Dobi se v Kolodvorski ul. št. 200 ali v trafiki pri cerkvi. V treh tednih zrastejo najlepši lasje. Stekl. po 2 K in po 3 K. Pošilja se tudi po pošti. Izbrano sredstvo za rast las. Za gotovost se jamči. Spridovana na razpolago.

Otvoritev Marijinega kopališča.

Slavnemu občinstvu vladno naznanjam, da se kakor vsako leto

dne 1. maja otvori Marijino kopališče

Obilnega obiska vladno prosi
Friderik Kodir.

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo: Krasne

BLUZE

krila, kostume, nočne halje, perilo in vsako modno blago.

Zelo solidna trdika:

M. Kristofič - Bučar

Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Neprekosljiva v

otroških oblekah

in krstni opravi.

RADIUM

STRAPAZ-IN TKANINE

tovarne B. SPIEGLER in SINOVI Hronov

so izdelane iz najfinije Amerike-preje, ter v lepoti in trpežnosti ne-prekosljive. Imajo prednost, da ostanejo v perilu snežnobele ter so znatno ceneje kot konkurenčni izdelki. Dobivajo se v poljubni širjavi in debelosti za vsakovrstno živотно ali posteljno perilo

v manufakturni trgovini

J. CIUHA, LJUBLJANA

Pod Trančo.

Zahtevajte vzorce za pralne preizkušnje.

Najboljše blago!

Stalne cene.

Modne potrebščine za gospode

kakor:

klobuki, cilindri, slamniki, čepice, ovratniki, zapestnice, kravate, naramnice, žepni robci, nogavice, palice l. t. d.

priporočila

:: v največji izbiro vedno najnovejše ::

modna in športna trgovina

P. Magdič, Ljubljana,

nasproti glavne pošte.

Najcenejši nakup otroških vozičkov

pri trdki

J. Pogačnik

Ljubljana, Marije Terezije cesta 13—18
Zaloga pohištva in tapetniškega blaga

Kavarna J. Zalaznik

priporočila vsem ljubljancem in gostom z dežele

najboljši zajtrk

kakor priznano dobro

belo kavo, čokolado, kakao, čaj, fine likerje in najfinije pecivo.

Baška!

Prvo čisto slovansko kopališče ob Jadranskem morju

Hotel Velebit

lastnik Hrvat A. Tudor na otoku Krku (Veglia), Istra.

Izvrstna kuhinja, nič zdraviliške takse

Hotel ima krasen položaj, je okoli 20 korakov oddaljen od morja proti kopališču. Nova moderna zgradba; Oskrbljen je z izvrstno pitno vodo. Pred hotelom velika terasa. Dnevna zveza s parobrodom z Reko. Vsi informacije, prospekte, daje zastoj in franko lastnik hotela.

Za moške in ženske.

Brez vbrizgavanja

v nekaj malo dneh celo najbolj zanemarljive toke bolezní sečno celi ozdravi

Ursin-Tecton.

1 škatlja s 100 kroglicami K 5—

Za popolno ozdravljenje zadostujeta 2 škatli. Izdelovalec: The Ursin Chemical Co., London.

Naročila se v glavni zalogi:

E. LEDERER, lekarnar, BUDAPEŠTA IV., Museumring 21.

Vizitnice v elegantni obliki priporočila Narodna tiskarna.

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA

parfumerija, fotografična manufaktura itd.

Oblastveno koncesijonirana prodaja strupov.

Ustanovljena leta 1897.

Anton Kanc

Ljubljana, Zidovska ulica 1.

Ceniki na razpolago. Ceniki na razpolago.

KUC

zdravilsko priporočeno hudi tveganje vino daje moč in zdravje.

Vzorec 4 steklenice 5 kg franco po politim povzeto K 4 80. — Edina zaloga:

Br. Novaković,

zdravilna vna, Varnostna, Maribor.

Maribor, Ljubljana, Ljubljana.

Slavnemu občinstvu vladno naznanjam, da bodem letos o priliki 25 letnice obstoja svoje trdke prodajal

birmanska darila

kakor ure, verižice, obeske, prstane, uhane l. t. d.

po znatno znižanih cenah.

Edina zaloga najboljših ur z lastno znamko „JEP“.

Lastna delavnica z električnim obratom za popravila in nova dela.

LUD. ČERNE

juvelir in trgovec

LJUBLJANA, Wolfova ulica št. 10.

Prvovrstni, elegantni in cenó

so

naši

svetovnoslavni

TURUL

čevlji

Twornica za čevlje „TURUL“

Alfred Fränkel, kom. dr.

Prodajalnica A. SELJAK, zastopnik

Ljubljana, Stritarjeva ulica.